

Želiezovský spravodajca

93701@pobox.sk

X. ročník, marec 2009

Mestské noviny

cena: 0,33 € (10,- Sk)

VÝMENA POZEMKOV - názory a výb-
povede poslancov o mnoho diskutovanej
zámennej zmluve medzi mestom a poľno-
hospodárskym družstvom

4, 5

Von zo šedivosti? Ako? Článok z
pera primátora Pavla Bakonyiho.

3

Ako sa vlastne do
oblasti Békešskej Čaby
či Szarvasu dostali
Slováci?

8

Nový nájomca na amfiteátri i v kine

V úvode 25. riadneho zasadnutia MsZ dňa 26. februára 2009 poslanci schválili program rokovania s tromi doplnkami, ktorými boli dve žiadosti o prenájom predtým prerokované radou úseku školstva a kultúry a informácia o memorande o spolupráci pri riešení dopadov finančnej a hospodárskej krízy medzi vládou SR a ZMOS. Potom schválili so zmenami návrh na vyhlásenie volieb hlavného kontrolóra mesta, VZN č. 3/2009, ktorým sa určujú pravidlá tvorby a vydávania všeobecne záväzných nariadení Mesta Želiezovce, VZN č. 4/2009 o poskytovaní opatrovateľskej služby a o úhradách za opatrovateľskú službu. Informáciu o už spomínanom memorande o spolupráci pri riešení dopadov finančnej a hospodárskej krízy medzi vládou SR a ZMOS poslanci vzali na vedomie. Potom začali prerokovávať návrh V. zmeny VZN č. 1/2007 Štatútu mesta – organizačnej štruktúry MsÚ, ktorou sa na referáte životného prostredia a rekreácie vytvára funkčné miesto referenta športových činností.

→2

Mesto sa opäť vymklo kontrole

Po tom, čo bola začiatkom marca 2007 vyslovená nedôvera hlavnej kontrolórke mesta Soni Vanekovej, mesto bolo takmer jeden a pol roka bez hlavného kontrolóra. Svoje nepochybne zohrali aj požiadavky na kandidáta a pracovný úväzok, na aký by bol prijatý. Nakoniec sa však vhodný kandidát našiel a od septembra 2008 túto funkciu vykonával Ing. Pavol Farkas.

Neprešiel však ani polrok, a mesto je bez hlavného kontrolóra opäť. Ing. Pavol Farkas sa funkcie vzdal, ako povedal, pre pracovnú vyťaženosť.

→3

Schubertov park v nebezpečí?

Želiezovský mestský park rozprestiera sa okolo kaštieľa Esterházyovcov a Svodovský park možno v blízkej budúcnosti stratia charakter chráneného areálu. Vyplýva to z oznámenia Krajského úradu životného prostredia (KÚ ŽP) v Nitre. Úrad argumentuje tým, že tieto parky spolu s ďalšími v iných mestách a obciach sa nachádzajú v intravilánoch a sú umelo vytvorené na relax a regeneráciu obyvateľov. „Zväčša nejde o prirodzené spoločenstvá a ich ochranu zabezpečuje aj zákon o historických pamiatkach,“ píše sa v liste KÚ ŽP. „Park stále bude chránený podľa zákona o kultúrnych a

historických pamiatkach, ale zníži sa jeho ochrana podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. Teraz je v platnosti III. stupeň ochrany, po realizácii rozhodnutia KÚ ŽP by platil len I. stupeň ochrany,“ uviedla referentka životného prostredia Mestského úradu v Želiezovciach Gabriela Michlová. Kým v súčasnosti zákonná ochrana parku nedovoľuje napríklad vjazd motorovými vozidlami, organizovanie podujatí bez osobitného súhlasu či zakladanie ohňa, v budúcnosti by tieto činnosti nemuseli byť zakázané.

„Ak by sa rozhodnutie Krajského úradu životného prostredia zrealizovalo, mesto

by mohlo vydať všeobecne záväzné nariadenie o areáli mestského parku, v ktorom by sprísnilo podmienky jeho ochrany. Je to možnosť, ako napriek rozhodnutiu štátneho orgánu nepolať z kritérií ochrany parku,“ hovorí odborníčka mesta na životné prostredie. Je to však iba náhradné riešenie. Počas pripomienkového konania mesto odmietlo plánované zásahy do rozsahu chránených areálov. Podobne ako naše sa vyjadrila aj prevažná väčšina ostatných dotknutých miest a obcí v Nitrianskom kraji, preto otázku realizácie tohto rozhodnutia ešte zďaleka nemôžeme považovať za uzavretú. (ik)

Amfiteáter „spojazdní“ Levičan, kina sa ujme Blue Art

Na zasadnutí MsZ sa rozhodovalo o troch prenájdoch súvisiacimi s reštaurčnými službami a zároveň s kultúrnym životom v meste. Žiadosť miestnej podnikateľky o prenájom miestnosti v Dome kultúry na zriadenie kaviarne predtým neschválila rada úseku školstva a kultúry. Časť poslancov by privítala aj takéto oživenie chladného a nevelmi útulného prostredia tohto kultúrneho stánku. Druhá časť sa však obáva, že by to bolo v konflikte s jeho primárnym poslaním, čo samozrejme závisí najmä od toho, nakoľko kultúrne by bolo správanie sa klientely kaviarne. Prenájom schválený nebol.

Inak sa skončila žiadosť levického podnikateľa Františka Horňáka o prenájom amfiteátra. Jeho zámer v objekte po vykonaní určitých stavebných úprav vytvoriť „príjemné priestory na posedenie a zábavu pre všetky generácie obyvateľov Želiezovce a blízkeho okolia“ dostal zelenú. Stalo

sa tak na základe odporúčania príslušnej rady úseku, ktorú nepochybne zaujali plány podnikateľa organizovať diskotéky a kultúrne podujatia v letných mesiacoch i na samotnom amfiteátri. František Horňák, ktorý má v tomto odvetví nemalé skúsenosti a preukázal sa nespochybniteľnými referenciami, bol vo svojich odpovediach na rôzne otázky

Blue Art pravidelne organizoval v kine koncerty, naposledy 7. marca za účasti mr. mirror, Longital a Žagar (na snímke)

poslancov naklonený i prípadnému prevádzkovaniu ubytovne. Poslanci s vyhradením si práva odsúhlasenia konečného znenia návrhu nájomnej zmluvy prenájom schválili.

Žiadosť o zmenu prevádzkovateľa mestského kina mali poslanci na stole už koncom marca 2007. Občianske združenie Blue Art ňou sledovalo realizáciu svojho ambiciózneho projektu vytvoriť z budovy kultúrne centrum Želiezoviec. Na zasadnutí rady úseku školstva a kultúry, ktorej stanovisko si MsZ vyžiadalo, prevádzkovateľ hovoril o prispievaní k rozvoju kultúrneho diania v meste i obnovení premietania. Členovia Blue Art, ktorých žiadosť nebola prijímaná jednoznačne pozitívne sa chceli vyhnúť konfliktom, rozdeleniu verejnosti a najmä hroziacemu spolitizovaniu záležitosti, svoju žiadosť stiahli.

Za dva roky sa v kine žiadne premietanie (ak nerátame festival Keep It Cool organizovaný OZ Blue Art) neuskutočnilo a jediný kultúrny prínos prevádzkovateľa spočíval v občasnom poskytnutí priestorov Mestskej knižnici a OZ Blue Art. Postupne kino upadalo aj ako reštaurácia a Blue Art naopak, výraznou mierou prispieval ku kultúrnemu daniu v meste. A keď jeho členovia svoj projekt oprášili, získali pozitívne stanovisko rady úseku aj MsZ, ktoré primátorovi odporučilo doterajšiemu nájomcovi zmluvu pre jej neplnenie vypovedať.

Ak sa projekt pred dvomi rokmi niekomu zdal príliš ambicióznym, teraz, keď stále viac sa prejavujúca hospodárska kríza ohrozuje aj bezpečnejšie podnikateľské odvetvia, zámery oboch úspešných budúcich nájomcov pôsobia ako z iného sveta. Ak sa im však podarí naplniť aspoň polovicu svojich plánov, bude to výhra nás všetkých.

(šh)

Nový nájomca...

1→

Tento bod bol odročený a schválili ho neskôr, keď v priebehu zasadnutia bola vypracovaná a poslancom predložená pracovná náplň referenta. Potom poslanci zobrali na vedomie vyhodnotenie kultúrneho kalendára Domu kultúry a činnosti Mestskej knižnice za rok 2008 a schválili ich kultúrne kalendáre na rok 2009. Z funkcie člena rady úseku školstva a kultúry na vlastnú žiadosť odvolali Lenku Stankovú a zvolili Ildikó Kálaiovú a Mgr. Pavla Hostačného, nového koordinátora úseku školstva a kultúry MsÚ, ktorého zároveň zvolili za člena dotačnej komisie a Mestskej školskej rady. Potom schválili návrh VZN č. 5/2009, ktorým sa určuje výška príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Prekvapivé bolo rokovanie o materiáli predloženom spoločnosťou Mikona Plus s. r. o. Želiezovce. Jej konateľ Ján Kondač st. bol na zasadnutí prítomný a vedeniu mesta adresoval výčitku, že sa nezaobrá možnosťami zamedzenia vzniku nelegálnych skládok odpadu, napríklad zaviazaním žiadateľov o stavebné a búracie povolenia, aby so stavebným odpadom naložili podľa zákona. Prítomným dal kolovať bohatú fotodokumentáciu tohto nepriaznivého stavu a pripomenul, ako začiatkom roka 2007 mestu ponúkol zväzanie separovaného odpadu zadarmo a mesto sa napriek tomu napokon rozhodlo, že za to bude platiť spoločnosti Služby Šarovce. Poslanci predložený materiál zobrali na vedomie a koordinátorovi č. 1 uložili vyvolať rokovanie s firmou Mikona Plus s. r. o. ohľadom danej problematiky a spracovať vyhodnotenie účasti mesta z hľa-

diska komplexného riešenia problematiky zberu separovaného odpadu podľa doterajšej zmluvy so Združením obcí Za čisté Dolné Pohronie. MsZ schválilo dodatky k zriaďovacím listinám ZŠ s VJM a MŠ s VJM, čím sa v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) upravili názvy škôl a školských zariadení tak, že názov ulice sa uvádza len v úradnom jazyku. K žiadosti spoločnosti AX Stavas o vydanie súhlasu na nepoľnohospodárske využívanie poľnohospodárskej pôdy MsZ konštatovalo, že platný územný plán nepojednáva o lokalite, na ktorú bol vydaný súhlas k zmene spôsobu užívania pozemkov a príslušnému koordinátorovi uložilo zapracovať do územného plánu zmeny vymenované v uznesení MsZ. Poslanci v 1. čítaní zobrali na vedomie návrh VZN o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach a predbežný návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve mesta vrátili na prepracovanie a doplnenie. MsZ schválilo prenájom amfiteátra levickému podnikateľovi Františkovi Horňákovi, prenájom mestského kina občianskemu združeniu Blue Art a neschválilo prenájom miestnosti v budove Domu kultúry podnikateľke Andrei Gažo. Návrh na riešenie náhradného ubytovania pre neplatičov nájomného za užívanie bytových priestorov bol spracovateľovi vrátený na dopracovanie. Ako riešenie interpelovaných pripomienok poslancov z 29. januára 2009, zaznela správa o spôsobe výkonu služby príslušníkov MsP pred školskými zariadeniami a v ich blízkosti.

(šh)

JEDNOU VETOU

#####

Na základe výberového konania referát školstva a kultúry vedie od začiatku februára nový koordinátor Mgr. Pavol Hostačný
Maďarská základná škola a gymnázium potvrdili svoj spoločný zámer zlúčenia vydareným spoločným rodičovským plesom, ktorý sa konal v posledný januárový deň v Dome kultúry
Svetoznámy viedenský spevácky zbor Wiener Schubertbund vystúpi v apríli v Želiezovciach na benefičnom koncerte, ktorého výťažok bude určený na záchranu miestneho kaštieľa Esterházyovcov
Vďaka iniciatíve železovského obyvateľa v súvislosti s projektom Mesto Franza Schuberta prejavila v januári záujem o naše mesto investorská skupina z Ománu

Mesto sa opäť vymklo kontrole

I→

Spojili sme sa s ním a on nám potvrdil, že dôvodom je jeho pracovná vyťaženosť. Na našu otázku, či 20 %-tný pracovný úväzok nie je príliš nízky na efektívny výkon tejto funkcie, odpovedal, že to ukáže budúcnosť. „Dúfam, že poslanci MsZ zvolia schopného nástupcu hlavného kontrolóra, ktorý sa bude venovať problematike mestských vecí, sťažností občanov a celému chodu mesta a bude prispievať k zveľaďovaniu mestských príjmov a bude efektívne kontrolovať hospodárnosť mesta.“ Nuž, dúfame aj my...

Na ostatnom zasadnutí MsZ 26. februára 2009 poslanci schválili návrh na vyhlásenie voľby hlavného kontrolóra, pričom zmenili požiadavku minimálne stredoškolského vzdelania na vysokoškolské a určili mu 40 %-tný pracovný úväzok. Zároveň prijali návrh poslancu Gabriela Melczera, aby bol Ing Pavol Farkaš vyzvaný predložiť správu o činnosti počas svojho päťmesačného pôsobenia vo funkcii.

(sh)

Chceme von zo šedivosti

Nepovažujem za správne reagovať spôsobom, ktorý môže vyzeráť ako útok. Niekedy však mlčanie vyzerá ako nemohúcnosť a ľudia potrebujú jasnú reakciu, aby si mohli vybrať, kde je pravda. Po konzultácii so svojimi spolupracovníkmi som sa preto rozhodol zverejniť svoj názor.

Každý štát, mesto alebo obec má takú vládu, akú si občania zvolia. Stav a úroveň prostredia sídiel tak vždy odráža úroveň spoločnosti, ktorá v nich žije. Kto vytvoril a vytvára súčasný stav nášho mesta? Myslím si, že naši socialistickí, ponovembroví aj súčasní primátori a poslanci, ako aj občania, ktorí ich volili a volia. Väčšinové volanie po zmene v Želiezovciach sa presadilo aj vo voľbách 2006. Pripomínam, že nie všetci si zmenu želali. A aj tú zmenu si asi každý z nás predstavoval po svojom.

Vymeniť ľud sa nedá, je aký je. Výmena poslancov a primátora, bola z dôvodu očakávanej zmeny. Som presvedčený, že najdôležitejšie bolo urobiť kroky v smere stanovenia osobnej zodpovednosti tak, aby nebolo možné lajdáčiť, zavádzať, zneužívať post, funkciu alebo pracovné miesto. Práve preto som model širokej koalície na začiatku volebného obdobia poslancom navrhoval, všetci ho schválili a tak dva roky tento model zavádzame.

Neviem o nikom, kto by tvrdil, že je s mestom všetko v poriadku. Podľa môjho názoru každý, kto má oči a srdce vidí, že to tak nie je. Ani vo sne mi však nenapadlo, že by sa mohol za celé dva roky opäť vynoriť duch kolektívnej nezodpovednosti.

Na to, aby sme pomenúvali stovky nedostatkov v meste, podľa mňa nie je potrebná nejaká mimoriadna inteligencia

ani odvaha. Inteligencia, profesionalizmus a tvrdá poctivá práca je potrebná pri hľadaní riešenia a zostavovaní návrhov. Odvaha, takt a úcta za pri získavaní podpory väčšiny poslancov a ich poradcov. Návrh poslancu počas roka je vždy na úkor niektorého návrhu iného poslancu v schválenom rozpočte mesta. Rozpočet mesta je ako rozpočet domácnosti. Len toľko môžu poslanci rozdeliť, koľko peňazí my, občania Želiezovci, doň dáme. Poslanci pri konečnom schválení rozpočtu stvrdzujú ťažko zrodenú dohodu o tom, na čo sa zozbierané peniaze nás všetkých v priebehu roka použijú.

Vieme, čo všetko by bolo potrebné v našom meste dať do poriadku. Vieme, že by sme na to potrebovali odhadom 100 miliónov eur, pričom máme na rozhodovanie zaokrúhlene 2 milióny eur ročne. Otázka teda znie, čo je prvé, čo druhé... dvadsiate v poradí a čo je posledné?

Verte, že pre poctivého poslancu nie je jednoduché verejne priznať, že niečo musí uprednostniť a niečo odložiť. Pritom vie, že sa mnohým určite nebude páčiť jeho poradie dôležitosti. Nehovoriac o ľuďoch, ktorí nikdy nebudú spokojní a on sa musí pripraviť na obhájenie svojej voľby aj pred takými. Nepoctiví poslanci volia jednoduchšiu cestu. Pred neinformovanými sa pokúsia zvaliť zodpovednosť na druhých alebo na kolektív.

Každý občan by mal vedieť, že rozpočet mesta v tomto volebnom období sa tvorí mesiace, že každý jeden z poslancov má niekoľko príležitostí uplatniť svoj návrh. Pretože koncept rozpočtu sa opakovane prerokováva v rade úseku a nakoniec schvaľuje na zasadnutiach mestského zastu-

pitelstva v niekoľkých čítaniach. Okrem toho minimálne 15 dní musí byť zverejnený, aby sa mohli vyhodnotiť aj pripomienky všetkých občanov.

Nenechajme si už zasa vnútiť hru na vojačikov, je to osvedčená taktika na odvádzanie pozornosti. Na odvádzanie pozornosti od neschopnosti „populistov“ vytvoriť vlastné návrhy, získať pre ne väčšinu ostatných poslancov a obhájiť ich pred verejnosťou. A o tomto nepoctivom pokuse sa tu práve teraz rozhoduje.

Aby naše dvojročné úsilie nebolo už len prechádzkou ružovým sadom, viceprimátor sa k otázkam nespokojných neoprávnene pridal namiesto toho, aby na ne práve on odpovedal.

Môj zástupca totižto za takú istú hodinovú sadzbu ako ja, má základnú povinnosť koordinovať šesť úsekov. Asi neuveríte, že medzi nimi je aj úsek životného prostredia, ba čo viac, on ako poslanec je predsedom rady úseku vnútorných vecí, kam patrí verejný poriadok a aj informovanie verejnosti.

Nezainteresovaný občan pravdepodobne hľadá logiku jeho konania, hľadá pozitívny motív.

Ponúkam jeden možný pozitívny zmysel jeho inak nepochopiteľnej aktivity. Donútil ma verejne zaujať stanovisko k jeho úsiliu odstrániť širokú koalíciu, základom ktorej je osobná zodpovednosť a úcta ku všetkým kolegom poslancom. Možno, že tým verejnému záujmu urobil dobrú službu.

Len veľmi nerád som publikoval tieto veci. Napriek tomu som to urobil, lebo je to pravda a verím, že to môže byť užitočné.

Pavel Bakonyi

Anketa

Pri príležitosti Dňa učiteľov sme niekoľkým okoloidúcim položili aktuálnu otázku: Čo vám záide na um, keď sa povie – Aký rodič, také dieťa a aký učiteľ, taký žiak?

Viera Mokošová:

Každé dieťa je odrazom svojich rodičov. Rodičia väčšinou hovoria, že dieťa má vychovávať škola. Čo však doma deti nenaučia rodičia, to už škola nestihne.

Róbert Remenyšeg:

Aký je žiak závisí od učiteľa, najmä však od rodiča.

Ľudovít Kováč:

To, aký je človek, závisí od mentality aj výchovy...

Mária Gyürkyová:

Nie je to tak. Mám dvoch synov, dostali rovnakú výchovu a pritom sú rozdielni. A podobne je to s učiteľmi. Určite, že

majú nejaký vplyv na deti, podiel na ich výchove, ale nezávisí to len od rodičov a učiteľov, ale aj od priateľov, prostredia a mnohých iných vecí. Učiteľ má v triede mnoho žiakov a predsa je každý žiak iný.

Deň narcisov – 17. apríl 2009

13. ročník verejnej finančnej zbierky Deň narcisov bude organizovaný na podporu programov prevencie, včasnej diagnostiky a liečby rakoviny. V našom meste bude prebiehať prostredníctvom dobrovoľníkov označených identifikátorom Dňa narcisov 2009. Dobrovoľníci bezplatne darujú občanom kvet narcisu. Finančný príspevok občana je dobrovoľný a jeho výška nie je ničím limitovaná. Výnos z finančných darov bude účelovo použitý na území SR. Deň narcisov sa stal symbolom nádeje pre život a získava si čoraz väčší počet sympatizantov.

MUDr. Stanislav Blaho,
spoluorganizátor Dňa narcisov

Ján Cserba o zámennej zmluve:

„Mesto získa zámenou 1,5–2 milióny korún“

Výmennú zmluvu medzi mestom a Poľnohospodárskym družstvom Pohronie, o ktorej mestské zastupiteľstvo hlasovalo koncom minulého roka dvakrát, ešte stále sprevádza zvýšená pozornosť občanov. Asi najviac zainteresovaným v tejto otázke je Ján Cserba, ktorý je poslancom MsZ a zároveň predsedom PD. Porozprávali sme sa s ním o pozadí a pohnutkách zámennej zmluvy.

Zámenná zmluva zaznamenala veľký ohlas verejnosti. Čomu to pripisujete?

- Vidím to tak, že v uplynulých mesiacoch sa objavili také výroky a články, ktoré obsahujú polopravdy. Hovorí o tom, čo sa stalo, nie však o tom, prečo.

Kedy a za akých podmienok sa zrodil nápad zrealizovania zámennej zmluvy?

- Vrátil by som sa na začiatok, ktorý sa datuje na funkčné obdobie bývalého mestského zastupiteľstva. V tých časoch prichádzalo viac žiadostí o odkúpenie kúpaliska. Vtedajšie vedenie, keďže mesto v tom čase nedisponovalo potrebným kapitálom, vyšlo s nápadom zámeny pozemkov. Tento prístup sa nezmenil ani príchodom nového vedenia mesta. Keďže išlo o mestský majetok, rozhodli sme sa, že obaja aktéri dajú svoje pozemky ohodnotiť znalcom. Mesto ponúklo pozemky s rozlohou 371 383 m² v extraviláne, družstvo 82 960 m² intraviláne mesta. Zdôrazňujem, že zo strany družstva išlo o intravilán, zo strany mesta o extravilán. Vo všetkých publikovaných článkoch išlo len o 6 a 36 hektárov (čo vlastne nebolo ani 6, ale 8,3, ani 36, ale 37,1). Poľnohospodárske družstvo, keďže ním oslovený súdny znalec nemal povolenie na ohodnocovanie lesných porastov v intravilánoch, ohodnotil iba 6,4-hektárový pozemok, ďalších 1,9 ha lesných

porastov nie. Pozemok s rozlohou 6,4 ha bol ohodnotený na 3,7 miliónov korún. Pozemky, ktoré dalo ohodnotiť mesto, mali podľa znalca hodnotu 2,8 miliónov korún. Vzniká tu rozdiel vo výške 800 tisíc korún a 1,8 hektárov lesných porastov v intraviláne. Obchod považujeme za dobrý, keď z neho majú úžitok obaja partneri, preto družstvo túto plochu darovalo mestu v rámci zámennej zmluvy. Zámenná zmluva nevznikla z obchodných dôvodov, ale z dobrej vôle oboch partnerov, jej podstatou je, aby sa mesto dostalo k pozemkom v intraviláne, ktoré môže v budúcnosti využiť napr. na účely turistického centra a poľnohospodárska pôda prípadne družstvu, ktoré sa zaoberá obhospodarovaním pôdy. Pritom pozemok od družstva je súvislý celok, pozemky venované mestom sú roztrúsené po celom katastri, sčasti sú to poľné cesty, sčasti aj priamo nevyužiteľné pozemky napr. pri železnici. Zámenou mesto zveládilo svoj majetok, a nie hriechne rozdalo. Touto zámenou získa 1,5–2 milióny korún.

Podľa našich informácií patrili pozemky v intraviláne voľakedy miestnemu urbáriátu...

- Želiezovské urbáriátne pozemky niekedy v 50-tych rokoch počas kolektivizácie pripadli poľnohospodárskemu družstvu podľa osobitného zákona. Niekoľko rokov po zmene politického systému sa otvorila možnosť pred opätovne založenými urbárskymi spolkami žiadať tieto pozemky späť v rámci reštitúcie.

V Želiezovciach bol opäť založený urbársky spolok?

- Ak dobre viem, v Želiezovciach nie, v Mikuliáno. Tieto pozemky zostali v majetku poľnohospodárskeho družstva, keďže

v rámci reštitúcie neboli uplatnené žiadne požiadavky.

Kritici zámennej zmluvy spochybňovali spôsob výberu pozemkov ponúknutých mestom, najmä v súvislosti s osobou alebo osobami, ktoré tento výber uskutočňovali... Vy ste sa osobne zúčastnili výberu týchto pozemkov?
- Tieto kritiky som pocítoval skôr z toho uhla, že prečo sa neuskutočnil tender a prečo pozemky dostalo družstvo. Keďže však mesto potrebovalo pozemky od družstva, nemohlo konať inak. Na druhej strane môžem vyhlásiť, že určitý výber prebiehal, ale v pozitívnom zmysle. Prezreli sme si pozemky ponúknuté mestom, pričom sme dávali pozor, aby sa tam nedostali také parcely, ktoré sú v územnom pláne vedené ako pozemky pre budúcu výstavbu, aký je napríklad za Záhradnou ulicou.

Výmena sa uskutočnila na základe dobrej vôle, navyše pred pol rokom, či ešte skôr sa zastupiteľstvo rozhodlo, že sa tak stane. Až potom sa pristúpilo k ohodnoteniu pozemkov.

Ak by odporcovia zmluvy ešte pred hlasovaním navrhli, aby mesto radšej odkúpilo predmetné pozemky, družstvo by prijalo túto možnosť?

- Ťažko na to jednoznačne odpovedať, je to otázka rozhodnutia vedenia. Viem si predstaviť, že ak by sa objavil konkrétny záujemca o využitie kúpaliska, určite by to družstvo neprekazilo. Družstvo a mesto sú osudovo prepletené a odkedy sa pamätám, oba subjekty si všetkými možnými spôsobmi pomáhali. Spolu sme vždy dokázali vyriešiť problémy a myslím si, že to tak bude aj v budúcnosti.

Ďakujem za rozhovor.

Ladislav Levický

Otázky, rekonštrukcie a susedské vzťahy

Pri rokovaní o nájomnom za mestské nebytové priestory bola opäť otvorená klasická otázka, ktorá sa na pôde zasadnutí mestského zastupiteľstva objavila už niekoľkokrát: je vhodné najprv zvýšiť nájomné v mestských nehnuteľnostiach a potom pristúpiť k ich obnove, alebo najprv by sa mali obnoviť a potom by bolo oprávnené požadovať vyššie nájomné? Otázka by sa však mohla postaviť aj inak: má majiteľ vôbec prostriedky, aby sa mohol zaoberať takouto bytostnou otázkou? Koniec koncov, aj tak je len jedno riešenie. To prvé.

Vynorilo sa však aj niekoľko iných zaujímavých otázok. Diskutujúci spomenuli aj zlý stav obchodného domu Nesti, ktorý je v samom centre mesta. V súvislosti s touto informáciou bola vznesená otázka, či má mesto prostriedky donútiť majiteľa nehnuteľnosti, aby určitým spôsobom vylepšil jeho vzhľad. Dozvedeli sa, že áno. Relevantná je však aj iná otázka: má samospráva morálny základ vyzývať niekoho k rekonštrukcii, kým budova mestského úradu vyzerá tak ako vyzerá? Maximálne ak potľapkajú po pleci so slovami: „Tak čo, pustíme sa do toho naraz, sused?“ A kým rekonštrukciu dokončíme, máme čas rozmýšľať o motivačnom programe, ktorý by pomohol v tom, aby majitelia nehnuteľností aspoň v centrálnych častiach mesta boli zainteresovaní na skrášľovaní svojich budov. Mesto však musí ísť vzorom...

Ladislav Levický

Výmena pozemkov po x-té

Nechcel som sa k téme „výmeny pozemkov“ verejne vyjadrovať. Keď je človek raz označovaný, že nerozhodoval objektívne, že za jeho rozhodovaním malo byť niečo iné, ako presvedčenie, nemá význam veľa vysvetľovať. A predsa sa toho pravidla nedržím a reagujem na jemné ataky. Dôvodom je, že moje myšlienky, ktoré som vtedy prezentoval a ktoré vtedy formovali moje rozhodnutie súhlasit s výmenou, sa na verejnosť v dostatočnej miere nedostali. Takže, ak dovoľíte, rád by som Vám ich teraz stručne predstavil. Posúďte sami, či je to nesprávne, že som sa znova na vec pozeral ekonomicky, či podnikateľsky:

– Z prenájmu ornej pôdy vo vlastníctve mesta sme do rozpočtu dostávali ročne spolu asi 110 tis. Sk za všetku prenajímanú pôdu. Na druhej strane mesto nemá stavebné pozemky a ceny za posledné voľné stavebné pozemky sa v Csikókerte „šmelili“

už za 350 tis. Sk. A viac ich tam niet.

– Keby ste si dnes mali vybrať miesto na stavbu rodinného domu z dvoch alternatív – na severe mesta za ulicou Záhradnou – v poli, alebo niekde na tichom mieste pri Hrone, ako by ste sa rozhodli? Moje rozhodnutie by bolo jednoznačné. Myslím si, že je to celosvetový trend, že zamestnanie môže byť na rušnom, ale bývanie má byť na pokojnom mieste. Žiaľ, územný plán Želiezoviec sa vtedy priklonil k tomu poľu, kde zo severu najviac fúka, kde nie je žiadna zeleň, kde poľnohospodári hnoja a postrekujú. A ešte jedna maličkosť – nová ulica by v takom prípade vyúsťovala v Mikuli na ul. SNP, ktorá je zastavaná. Aby sa nová ulica spriechodnila, bolo by nutné vyvlastniť niečí dvor, či dokonca dom, a vybudovať tam cestu. To je z môjho pohľadu neprípustné.

– Myslím si, že od bitúnku (ktorý už nikdy nebude bitúnkom)

by mohlo vzniknúť smerom k bývalému OSP 20 atraktívnych stavebných pozemkov. Čo by to znamenalo pre Želiezovce? Napr. 20 nových rodín, ktoré by tu nakupovali, využívali služby, platili dane, či podporovali kultúru, šport. Taktiež by bol konečne pri bitúnku poriadok. Jasné, že k tomu treba vybudovať infraštruktúru, čo bude stáť nové finančné prostriedky. Ale na takéto projekty by sa financie s veľkou pravdepodobnosťou dali získať. Dokonca tvrdím, že by sme ich mohli na MsÚ aj niekde ušetriť (o tejto téme možno nabadúce...). Tak počítajme len pre orientáciu, koľko je napríklad 20 pozemkov po 300 tis. Sk za kus? 6 miliónov. A to hovoríme zatiaľ len o využití cca. ¼ pozemkov, od bitúnku po poľovnícky domček.

– Predmetom výmeny je aj takmer celé kúpalisko, s ktorým nebolo možné dovtedy hýbať. Pozemky pod ním patrili Poľno-

hospodárskemu družstvu a kým nie sú vo vlastníctve mesta, získať investora na jeho sprevádzkovanie je takmer nemožné.

Takže čo je to vlastne „majetok“, čo sú to „hodnoty“? To, že niečo vlastníme, ale poriadne to nevieme využiť, len máme dobrý pocit, že to máme? Že „snáď by sme raz z toho mohli mať možno viac“? Kedy je to „raz“ a koľko by to mohlo byť? A čo keď to bude menej? Alebo nič? Alebo ani nejde v tomto prípade tak o samotnú výmenu pozemkov, ako o niečo iné? Žeby sa už zvoľnievalo?

Majetkom môže byť aj potenciál, rozvoj a pokrok. Ak potenciál, ktorý mesto takto získalo, nevyužijeme, urobili sme schválením tejto výmeny možno chybu. Ak to ale dokážeme správne využiť, môžeme k rozvoju Želiezoviec prispieť oveľa väčšou mierou, ako prenajímaním pôdy.

Peter Martosy

Bývalí policajti hodnotili

HRONOVCE (Gabriel Ottmár) – Rokovaniu výročnej členskej schôdze miestnej organizácie Asociácie policajtov vo výslužbe poskytol 14. februára priestory starosta Hronoviec Róbert Csudai a ruka v ruke s predsedom poľovníckeho združenia vytvorili vynikajúce podmienky pre naše rokovanie. Už pred vstupom do poľovníckeho domu pocítili členovia asociácie niečo z tvorivého ovdušia, lebo vzduchom sa vinula vôňa pripravovaného jelenieho guláša, ktorá sľubovala príjemné zakončenie celej akcie. Na rokovanie boli pozvaní okrem predstaviteľov Policajného zboru a náčelníka Mestskej polície v Želiezovciach aj Alexander Berek zo Špeciálnej kynologickej záchrannej služby, primátor mesta Želiezoviec Pavel Bakonyi, za poľovnícke združenie Juraj Martosy a v neposlednom rade za prezídium APVV Michal Čačko.

Hneď po otvorení rokovania prvým podpredsedom MO Ľudovítom Nemcom a po schválení programu došlo k výmene predsedu miestnej organizácie, namiesto rezignujúceho Vámoša na návrh predsedníctva bol zvolený Pavol Radics, ktorý po zhodnotení uplynulého obdobia nezapadol poďakovať tým, ktorí prispeli k fungovaniu MO, napr. Jurajovi Martosymu a poľovníckemu združeniu, Petrovi Meliskovi (PM Bazény) za sporovanie a najmä členovi MO a starostovi Hronoviec Róbertovi Csudaimu, ktorý spolu s Michalom Dekickým a pomocníkmi výraznou mierou prispel k pohode rokovania. Alexander Berek nám predstavil v diskusii svoju záchrannú službu a vyslovil presvedčenie, že nás čaká úspešná spolupráca. V uznesení sme potom zakotvili úlohu uzavrieť s jeho záchrannou službou zmluvu o spolupráci. V rámci diskusie vystúpil aj primátor Želiezoviec Pavel Bakonyi, ktorý vyjadril presvedčenie, že naša miestna organizácia pomôže mestu pri akciách novobudovaného mestského hasičského a záchranného družstva. Po skončení schôdze a po občerstvení, ktoré spestrilo prekvapenie starostu a miestnych obyvateľov v podobe vynikajúcej štrúdle, prítomní v neviazanej debáte sformovali nápady na spoluprácu či už s Alexandrom Berekom, ale aj s primátorom, ktorému sme viacerí ponúkli svoje služby, keď o to on a mesto prejavia záujem. Len jedno nás tak trochu zarmútilo. Ani teraz sa nedostavil nikto z Policajného zboru ani Mestskej polície. Opakovane vyslovujeme presvedčenie, že pre zaneprázdnenosť a nie nezáujem. Rozchádzali sme sa plní plánov do budúcnosti a jelenieho guláša, naša úprimná vďaka patrí všetkým, ktorí sa o skvelý priebeh pričinili.

Zakladá sa lokálny zdroj odborných publikácií

Ste autorom zaujímavej odbornej práce (v akomkoľvek jazyku), resp. poznáte autora, ktorého prácu by bolo vhodné publikovať? Podelte sa s ostatnými! Želiezovské občianske združenie Formica rozbehlo projekt s názvom Prolocal, ktorým si kladie za cieľ zozbierať odborné publikácie týkajúce sa nášho mesta a jeho okolia, digitalizovať, archivovať a sprístupniť ich širokej verejnosti. „Nie je to tak dávno, čo sme spracúvali svoje diplomové práce, pričom sme potrebovali informácie, analýzy a zdroje, ktoré v knižniciach na okolí neboli bežne dostupné. Z tejto potreby sa zrodila myšlienka zozbierať práce vyhotovené v rámci stredoškolskej a vysokoškolskej odbornej činnosti, záverečné diplomové práce a iné odborné publikácie týkajúce sa Želiezoviec a blízkeho okolia.. Naším plánom je tieto práce publikovať na internete a DVD nosičoch, prípadne bezplatne ich distribuovať do knižníc a škôl v regióne,“ hovorí predseda združenia Alexander Tóth, ktorý aj touto cestou vyzýva všetkých, aby svojimi prácami prispeli do zbierky v rámci projektu Prolocal, nielen v slovenskom, ale aj v maďarskom či inom jazyku. Viac informácií získate na webovej stránke www.prolocal.estranky.sk a na telefónnom čísle 0903 815 391.

(ek)

Zomrel Milan Rúfus

...napísali ste mi v esemeske. Bežala som práve na metro a vtislo mi to slzy do očí. Tak predsa zomrel. Správy o jeho stabilizovanom stave neodhaľovali ani trochu dvierka prorockému tušeniu. A on zomrel. Najhoršie na tom je to, že sme s ním ráтали. Je ťažké stratiť niekoho, s kým rátate. A vlastne, iba to je naozajstná strata. Milan Rúfus.

Keď som mala jedenásť rokov, mamička mi kúpila Modlitbičky počas letného pobytu v kúpeľoch. Najviac sa mi páčila Modlitba modlitieb. Naučila som sa ju naspamäť a prežívala som s ňou mystické chvíle. Myslí si, že mi to vtedy zachránilo kus čistého priestoru v duši. Mamička mi často recitovala Pecka - Sprostáčka. Srdce ma bolelo na konci básne. S hrôzou som prijímala, že Pecko tak veľmi trpel výsmechom druhých. (Overtúra k Ecce Homo?) S "Dvanástou

komnatou" som raz získala nejaké podstatnejšie umiestnenie, tuším, na okresnom kole Hviezdoslavovho Kubína. (Niekoľko veršov z "Dvanástej komnaty" sme si požičali do spievaných častí hranej rozprávky pred tromi rokmi v Želiezovciach.) Rúfus ide k piesni ako maslo k chlebu. A to ho nechcem hlúpo parafrázovať.

Rúfus je piesňový univerzálny pochopiteľný jednoduchý typický dedinský rozprávkový veriaci blízky deťom.

Dobre, že písal až do posledného dychu.

Nemohol sa zastaviť, lebo smrť je len prechodom. Nádej zvíťazila, predrala sa dopredu, ako nakoniec v každej jeho básni.

Napísala som priateľke niečo o tom, že Rúfus bol neustále pripravený na prechod. Tie jeho večné témy ho držali v stave bdenia. Bdel a čakal na príchod Pána. ("Prázdno je Bože, chýbaš nám...") Preto sa mi srdce naplnia vďakou za básnika, radosťou, že jeho život priniesol toľko ovocia. To už hej, takto sa odchádza. S plnou károu rozprávok a modlitieb. Rozosiate zrno do slovenskej zeme.

Rúfus zostane veľkým básnikom a šíriteľom dobra. Vychovávateľom k láske k človeku, tradíciám, pokoju, úcte k Bohu, tolerancii. Navždy bude milosrdne odhaľovať pravú tvár zeme.

Mgr. Juliana Sersenová, Londýn

Výtvarné spektrum

Vo výstavnej sieni Dobóovského kaštieľa Tekovského múzea v Leviciach môžete do nedeľy 1. 3. 2009 vidieť výstavu Výtvarné spektrum 2009. Sú na nej vystavené práce okresného kola súťaže výtvarnej tvorivosti amatérov. Organizátorom je Regionálne osvetové stredisko v Leviciach v spolupráci s Tekovským múzeom.

Na slávnostnej vernisáži výstavy dňa 4. 2. 2009 boli vyhlásení víťazi, ktorých hodnotila porota v zložení: akademická maliarka Klára Šmidová a Mgr. Richard Aradský, ktorí rozhodli takto: v kategórii A – autori od 15 do 25 rokov bez výtvarného vzdelania obsadila 1. miesto Terézia Píšiová, 2. miesto Alexandra Proksová, 3. miesto Enikő Volkovicsová. Čestné uznanie udelila porota Diane Régiovej.

V kategórii B – autori od 15 do 25 rokov s výtvarným vzdelaním 1. a 2. miesto nebolo udelené, 3. miesto obsadila Dominika Miklóšová a čestné uznanie sa ušlo Veronike Gubovej.

V kategórii A 1+ autori nad 25 rokov bez výtvarného vzdelania si 1. miesto

odniesol František Paluška, 2. Slavomír Hajdučík a o 3. miesto sa podelili Gabriela Nagyová a Mária Mahútová. Čestné uznanie dostali: Karolína Šárniková, Gabriela Frečková, Anna Maďarová a Mgr. Zuzana Behúlová.

Po slávnostnom vyhlásení sa súťažiacim prihovorili porotcovia a vyzdvihli, že všetci súťažiaci sa venujú výtvarnej tvorivosti popri svojom zamestnaní a úroveň prác je podľa nich vysoká. Zaželeli im veľa chuti do ďalšej práce a postupujúcim autorom veľa šťastia v krajskom kole v Nitre a v celoslovenskom kole.

Do výstavy nesúťažne prispeli a zaplnili jeden panel svojimi prácami aj klienti Domova sociálnych služieb v Krškanoch. Prezентujú sa olejomaľbami, maľbami na hodváb a keramickými výrobkami. Tieto práce boli vytvorené v spolupráci so študentmi Strednej odbornej školy L. Bielika v Leviciach.

Výstavu si môžete pozrieť v Tekovskom múzeu denne v pondelok až piatok od 9.00 do 16.00, a v nedeľu od 10.00 do 16.00 hod.

NITRIANSKY SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
REGIONÁLNE OSVETOVÉ STREDISKO V LEVICIACH
V SPOLUPRÁCI S KOORDINÁTORMI PRIMÁRNEJ PREVENCIE STREDNÝCH ŠKÔL V LEVICIACH
A DOM MATICE SLOVENSKEJ V LEVICIACH

NA VERNISÁŽ VÝSTAVY
I. ROČNÍKA MULTIMEDIÁLNEJ SÚŤAŽE

OTVORME OČI,
VEĎ JE SA NA ČO DIVÁŤ

FOTO FILM VÝTVARNÁ TVORBA

DO SÚŤAŽE SA ZAPOJILI ŠKOLY:
OBCHODNÁ AKADEMIA
PEDAGOGICKÁ A SOCIÁLNA AKADEMIA
GYMNÁZIUM A. VRABLA
STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA L. BIELIKA
STREDNÉ ODBORNÉ UČILIŠTE POD AMPITEATROM

VERNISÁŽ VÝSTAVY:
4.3.2009 o 10.00 HOD., DOM MATICE SLOVENSKEJ V LEVICIACH
TRVANIE VÝSTAVY:
4.3.2009 - 13.3.2009, OTVORENÉ: PO - PIA OD 10.00 DO 16.00 HOD.

Na ZŠ vo Farnej po novom...

Členovia detského parlamentu pri ZŠ vo Farnej nám napísali o dianí v ich škole od začiatku školského roka. Už vtedy, keď po prázdninách prišli do školy, všimli si, že sa zmenilo omnoho viac, než len to, že prišiel nový riaditeľ, Mgr. Marian Pavlovič. Išlo o výzdobu tried a chodieb, o ktorú sa postaral práve on, v spolupráci s rodičmi, žiakmi, učiteľmi sponzormi... Žiaci si pochvaľujú i mnoho organizovaných aktivít, napr. aktuálne besedy o novej mene, o drogách, návštevu žiakov z Nemecka, množstvo krúžkov, návštevu divadelného predstavenia a pod. Vo svojom liste sa zmienili, že je to aj vďaka novému Školskému vzdelávaciemu programu, podľa ktorého výuka na ich škole prebieha. Riaditeľ školy Mgr. Marian Pavlovič nám o tom povedal: „Nový školský vzdelávaci program sme privítali, je otvorený v rámci vyučovania, učelia si ho môžu prispôsobiť. Uplatňujeme ho najmä rozšírením vyučovania cudzích jazykov, ktoré sú podľa nás bránou do Európy.“

Ako z listu žiakov vyplýva, vyučujúci na ZŠ vo Farnej sú naklonení progresívnym metódam vyučovania, udomácnilo sa tu aj projektové vyučovanie, pri ktorom si žiaci osvojujú zručnosti z viacerých predmetov.

(šh)

Čo očakávať od svojho finančného poradcu

(Dokončenie z predchádzajúceho čísla.)

3. Právo na disciplinované rozhodnutia

Keď vládne chaos, máte nárok na odôvodnené, pragmatické rozhodnutia ohľadom vášho účtu. Firma Evensky napríklad prebalansuje investičné portfólio, ak sa trh pohne o 4,5 % alebo viac. Takže, keď akcie klesnú o túto sumu, klientom sa nakúpi viac akcií a to isté platí pre dlhopisy. „To nie je len pre klienta,“ hovorí Evensky. „Je to aj pre nás. Sme takisto emotívni ako naši klienti. Keby sme nemali vopred zavedený plán, veľmi pravdepodobne by sme sa hádali medzi sebou. Emócie nám nestoja v ceste, je to naplánované. Znamená to, že robíme to, čo sa v takých situáciách má, čiže pri vysokých cenách predávame a pri nízkych nakupujeme.“

To, čo nechcete, je poradca, ktorý vždy hovorí „Áno.“

Scott Kays, finančný poradca z Atlanty si spomína, ako vyhovoril klientovi kúpu akcii Bank of America. „Nebol to dobrý nápad. Riziko vlastníctva akcii jednej banky bolo príliš vysoké“ - vraví Kays. Kompromisom nakoniec bola investícia do fondu, ktorý je držiteľom akcií mnohých regionálnych bánk.

„Niektorí poradcovia majú teraz obavy“ - hovorí Ross Levin, finančný poradca z Ediny z Minnesoty. „Ich portfóliá padli alebo ich poplatky za správu klesli. Ak ste mali investičný plán a poradca alebo vy robíte dramatické zmeny v pôvodnom zámere, je to výstraha.“

4. Právo na pružnosť

Ak sa investičné podnebie zrazu zmení, máte nárok na zmenu kurzu. Nechcete však radikálne úpravy, ale taktické ťahy môžu byť aktuálne. „Rozumný investor predáva, keď sú akcie drahé a kupuje, keď sú lacné,“ vraví p. Waymire z Paladin Registry.

„Ak trh padne, môžem kúpiť fondy alebo ceniny, ktoré roky neboli tak lacné.“

Poradca by mal s vami prejsť celé portfólio a označiť to, čo zostane a čo môže ísť.

Ak máte straty v akciách, môžete ich predat spolu s inými ceninami, v ktorých máte zisk, obe vykompenzované vám potom znížia daň zo zisku. Waymire dodáva: „Disciplinovaní poradcovia by sa mali na súčasnú situáciu pozerat ako na príležitosť na reštrukturalizáciu vášho portfólia a nakúpiť ceniny pre budúcnosť.“

Jonathan Burton,

MarketWatch, San Francisco.

Preklad Norbert PAUL

Urobili nám radosť

Koncom mája 2009 sa v Dome Matice slovenskej v Leviciach uskutočnilo okresné kolo Šalianskeho Maťka, ktorého sa zúčastnilo 36 najúspešnejších recitátorov z 2. – 7. ročníka ZŠ a osemročných gymnázií z okresu. Ide o postupovú súťaž v prednese slovenskej povesti v 3 vekových kategóriách.

Máme radosť z popredného umiestnenia dvoch recitátorov z nášho mesta, zo ZŠ na Mierovej 67 Branislava Samsona (3. A) a Klaudie Vámošovej (7. B). K ich umiestneniu na 3. mieste v I. a III. kategórii blahoželáme.

PaedDr. Jozef Výboch

Kam so stavebným odpadom?

Stavebné odpady vznikajú v dôsledku stavebných a zabezpečovacích prác, ako aj prác vykonávaných pri údržbe a rekonštrukcii stavieb alebo pri ich odstraňovaní (demolácii). Nepatrí sem odpad, ktorý vzniká pri výrobe stavebných látok a dielcov alebo pri ťažbe surovín na ich výrobu. Do stavebného odpadu nepatria materiály obsahujúce azbest alebo iné nebezpečné látky (eternitová strešná krytina, azbestové rúry atď.).

Do skupiny stavebných odpadov patria aj tzv. drobné stavebné odpady. Sú to odpady do 1 m³ za rok z bežných udržiavacích prác zabezpečovaných fyzickou osobou – nepodnikateľom, na vykonanie ktorých sa nevyžaduje stavebné povolenie a pri ktorých nie je potrebné ani ohlásenie stavebnému úradu.

Pri plánovaní rekonštrukcie bytu alebo domu je dôležité myslieť aj na to, čo urobiť so stavebným odpadom. Aby sme sa vyhli prípadným komplikáciám s jeho odstránením, treba riešiť túto problematiku ešte pred začiatkom stavebnej činnosti.

Hneď po tom, ako sa odpútame od srdce hrejúcej predstavy zrekonštruovaného bytu či domu, nastúpi na dejisko zhon, ktorý je spojený s prestavbou a nakoniec vyvstane aj otázka: Kam so stavebným odpadom? Odpoveď je jednoduchá: na skládku alebo do zariadenia, kde sa stavebný odpad zhodnocuje.

V septembri roku 2008 v areáli skládky odpadov v Sikenici bolo dané do prevádz-

ky zariadenie na zber a zhromažďovanie inertného odpadu, ktoré prevádzkuje firma MIKONA plus, s.r.o. Želiezovce.

Inertný odpad je odpad, pri ktorom nedochádza k žiadnym významným fyzikálnym, chemickým alebo biologickým premenám. Inertný odpad sa nerozpúšťa, nehorí ani inak fyzicky alebo chemicky nereaguje, nepodlieha biologickému rozkladu ani škodlivo neovplyvňuje iné látky, s ktorými prichádza do styku tak, aby mohlo dôjsť k znečisteniu ovzdušia alebo k poškodeniu zdravia ľudí.

Zariadenie je určené na spracovanie stavebného odpadu bez predchádzajúceho triedenia, recykláciu alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov. Odpad, ktorý prejde týmto procesom, môže byť klasifikovaný ako stavebný materiál, výrobok alebo surovina, ak splní náležitosti legislatívnych požiadaviek.

Zariadenie bolo vybudované na celkovej ploche 3100 m². Jeho kapacita je 18 600 m³. Prevádzková doba je v pracovných dňoch od 8,00 do 16,00 hod.

V zariadení je povolené spracúvať tieto druhy odpadu:

17 01 01 - betón

17 01 02 - tehly

17 01 03 - obkladačky, dlaždice, keramika

17 01 07 - zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky

17 03 02 - bitúmenové zmesi

20 03 99 - drobný stavebný odpad

Čierne skládky drobného stavebného odpadu produkujú právnické a fyzické osoby. Ich počet vzrastá, sú takmer v každej obci a odhaliť pôvodcu je takmer vylúčené.

Aby naše okolie bolo čisté a kvalitné, bez menších a väčších kopcov odpadu, keď nás čaká prestavba domu alebo bytu, s ktorou je spojený vznik stavebného odpadu, zneškod-

ňujeme odpad legálnou cestou v zariadení, aké sa nachádza neďaleko od mesta Želiezovce, v Sikenici.

Anikó Pásztorová,
vedúca skládky odpadov Sikenica

Chráňme a zachovávejme si zvyky našich predkov

(3.pokračovanie)

(Dokončenie tejto témy v budúcom čísle.)

Hotové klobásky sa hneď zavesili do udiarne. Ďalej sa už mäsiar venoval príprave materiálu na jaterničky. Nabral obar z kotla a nalial ho na pripravené pokrývané žemle, dochutil majoránkou, soľou, podusenou cibulkou, cesnakom, mletým čiernym a novým korením, pridal časť pomletého mäsa z hlavy, uvarených vnútorností. Ale vždy mu z týchto vecí chýbalo jedno prasačie ucho - to bola naša korisť. Niet nad dobrotu, ako je uvarené a osolené prasačie ucho. Ďalšia časť uvareného mäsa a vnútorností išla do pečevných jaterníc. Aj tu sa prejavila šikovnosť gazdinej - mojej mamy, pretože bolo treba uvariť guľatú ryžu s obarom tak akurát. Božechráň, aby sa pripálila. Po naplnení do čriev sa dali na pár minút v sieťovine odvariť do kotla, vychladnúť sme ich nechávali vždy v komore na polici a usilovne sme ich počítali. Stalo sa, že niekedy takáto pečevná zmes zostala, po pripečení v kastrole sme jej hovorili „žebračá kaša“, bola vynikajúca. Zo zostatku uvareného mäsa, ľadviniek, jazyka, ucha a srdca sa krájali kúsky na prípravu tlačienky. Pridali sa uvarené a pomleté kože, dochutilo majoránkou, soľou, korením, cesnakom, prilial sa obar a mohli sa naplniť ujec (po našom žalúdok) aj katerina (hrubé črevo). Zašili sa konopnou niťou a ponorili do kotla variť. Vychladnúť sa nechali v komore tak, že sa zaťažili doskou a kameňom. Až

potom sa pridali ku klobáskam do udiarne. Medzitým sa už uvarila zabíjačková polievka, v ktorej boli špičkové kosti, zelenina, zo 6 cibúl a korenie. Z trúby už voňali samé dobroty, až nám nosy vykrúcalo. Pečené rebierka, jaternice, klobásky. Ešte sa musela spracovať slaninka a to na údenie, aj na masť. Pokrájala sa na väčšie rovnomerné kocky, vložila do kotla, podliala vodou a za stáleho miešania pomaly vytápala. Keď bola masť pekná číra, preliali sme ju do geletiek, oškvarky zvlášť a nechali vychladnúť.

Po ukončení všetkých prác sme síce ustali, ale spokojní zasadli všetci ku stolu. Vo veľkej mise bola pripravená polievka. Gazda s gazdinou a majstrom mäsiarom si pripili na šťastné ukončenie domácej zabíjačky, zadakovali prežehnaním za tento dar... Na tanieroch nakrájané šmitky chlebička sme si zaliali horúcou polievkou. Potom sa chutnalo všetko ostatné - pečené rebierka, jaterničky, klobáska, či sme dobre urobili a tešili sme sa toľkým dobrotám. U nás na Budíne bol taký nepísaný zvyk, že susedia, alebo rodina, zabíjačku robili postupne. A tak sa z každého domu prinášali tzv. košovky s odstupom času, čo aj dobre padlo a zároveň si mohli porovnávať chute, kvalitu.

Nová jar prichádzala každoročne pravidelne, ale nie vždy a všade rovnako. Na Slovensku sa udržiaval zvyk vynášania Moreny a prinášania ozdobenej zelenej halúžky - ratolesti nového leta. Od nepamäti nosili

mládenci a devy oblečenú slamenú, drevenú alebo inú figurínu ženy (niekedy aj muža), ktorú nakoniec zapálili a hodili do rieky, potoka. Verili, že tak urýchlia odchod zimy, vyženú z dediny choroby a smrť. Pri takejto príležitosti spievali obradné piesne. Vynášanie Moreny sa konalo na „smrtnú nedeľu“ a nové „letečko“ sa prinášalo na „kvetnú nedeľu“. Dievčatá, ktoré vynášali Morenu, dostávali vajíčka, ktoré mohli neskôr vyzdobiť pre svojich kúpačov. Prinášanie nového leta sa konalo najmä na juhozápadnom Slovensku. Tak ako Morena symbolizuje zimu, zelený konárik predstavoval novú, nastupujúcu vegetáciu a po nej nové leto. Tieto zelené halúžky, ovešané maľovanými vajíčkami a mašľami nosievali dievky na Kvetnú nedeľu po domoch a spievali, vinšovali. V kostole pán farár posväcoval vŕbové prútiky modlitbou, kadidlom a svätenou vodou. U nás sme ich volali bahniatka a mali chrániť náš dom pred búrkou, vyhánali sme ním dobytok na prvú pašu. Aj mládenci nosievali svojim frajerkám takéto posvätené bahniatka, čím boli dlhšie, tým bola ich láska väčšia. Dievčatá ich obdarovali vyšívanými košeličkami, alebo ručníčkami. Kvetná nedeľa mala ešte jeden, možno už zabudnutý význam a moc. Deti, ktoré ešte nevedeli hovoriť, nosili matky do kostola práve na kvetnú nedeľu, aby sa skôr naučili rozprávať.

Jozef Beník

Mestský majetok treba chrániť. Najmä tak drahý majetok, ako sú autá MsÚ. Garáže MsÚ boli už roky v dezolátnom stave a zďaleka nešlo len o zatekajúcu strechu. Vďaka investícii 734.000,- Sk (24364,34 €) a želiezovskej firme Stavmont s. r. o. bolo koncom roka vykonané odvodnenie, nová elektroinštalácia, opravená strecha, urobená nová fasáda, omietka, podlaha a samozrejme brány. (ŠH)

Aktuálne termíny vývozu separovaného odpadu

Mestský úrad Želiezovce oznamuje občanom, že zber separovaného odpadu v mesiaci február sa uskutoční v dňoch:

23. marca z rodinných domov časti Svodov a Mikula,

24. marca z rodinných domov z ulíc: Záhradná, Hurbanova, Poľná, Fr. Kráľa, Orgovánová, Gorkého, Krátka, Tichá, Pionierska, Kossuthova, Kherndlova, Sacherova, Potočná, Vrbová, Školská, Štúrova, Jenesského, SNP (časť Želiezovce), Jaromochná a Cintorínska.

25. marca z rodinných domov z ulíc: kpt. Nálepku, Ružová, Mierová, Železničná, Hviezdoslavova, Adyho, Dózsova, Fučíkova, Schubertova, Úzka, Trzná, Petőfiho, Lipová, Nezábudková, Brezová, Agátová, Tulipánová, Narcisová, Nová, Poštová, Sládkovičova, Jilemnického, Hronská, Jókaiho a Zlatnícka.

26. a 27. marca z obchodov

S odvážaním začíname o 8. hodine ráno, preto vás žiadame, aby nezviazané veci s odpadom boli vyložené včas pred vaším domom.

Mesto Želiezovce – Dom kultúry Želiezovce

20. marca

Veľkonočný koncert Honzu Nedvěda

Začiatok o 19.00 hod., vstupné: v predpredaji 7 €, na mieste 8 €

28. marca: **Divadelné predstavenie divadla**

Hľadánie Tlmače „Orchester Titanic“

Divadlo Hľadánie z Tlmač pracuje od r. 1995

pri MsOS v Tlmačoch pod vedením Aleny Senešiovej. Počas svojej existencie dosiahol mnohé úspechy na domácich i zahraničných pódioch. „Orchester Titanic“ patrí k ich vrcholu, veď touto inscenáciou si vyslúžili prvenstvo v rámci celoštátnej prehliadky a postúpili na Scénickú žatvu do Martina. V súčasnosti sa súbor pripravuje na medzinárodný divadelný festival v Skopje v Macedónsku. Bližšie informácie: www.hladanie.dosky.sk.

Začiatok o 19.00 hod., vstupné: v predpredaji 3 €, na mieste 4 €

Výstavy vo vestibule

13.3. - 6.4. - **Výstava kresby a malieb žiakov gymn.**

Želiezovce

6.4. - 4.5. - **Výstavy kresby a malieb prác ŠKD ZŠ,**

Želiezovce

HISTÓRIA ŠKOLY

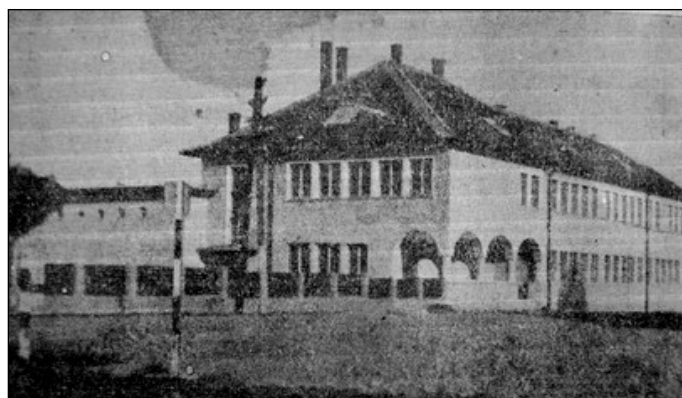
(Siedma časť)

V predchádzajúcom čísle sme spomenuli, že počet žiakov želiezovskej rímskokatolíckej ľudovej školy od r. 1933 postupne klesal. Žiaci, ktorí ukončili 5. ročník (38) sa zapisovali do čerstvo otvorenej meštianskej školy. Z reformátskej ľudovej školy sa do meštianskej prihlásilo 15 žiakov. Najskôr si však povedzme si niečo o jej vzniku.

Myšlienka jej založenia sa zrodila v ťažkých časoch. Meštianska škola sa stala ustanovitznou meštiactva. Chlapčenské a dievčenské meštianske školy sa rýchlo udomáčkňovali po celej krajine. Po ich absolvovaní bolo možné uplatniť sa v profesiách vyžadujúcich nižšie vzdelanie v oblasti úradníckych, živnostenských a obchodníckych povolani. O rýchlom rozvoji meštianskych škôl hovorí aj fakt, že kým v školskom roku 1880/81 fungovalo na území Uhorska 57 chlapčenských a 53 dievčenských meštianskych škôl, v roku 1913 to už bolo 201, resp. 325.

V Želiezovciach bola meštianska škola otvorená v r. 1933 s dvomi maďarskými a dvomi slovenskými triedami. O histórii meštianskej školy jej riaditeľ dr. Eugen Söröss napísal: „Spočiatku bola želiezovská škola iba expozitúrou levickej štátnej meštianskej školy, až v roku 1937 sa osamostatnila a mala vlastné riaditeľstvo. Inštitúcia založená podľa československých zákonov mala tri ročníky. Do 1. ročníka meštianskej školy mohli vstúpiť úspešní absolventi 5. ročníka základnej školy. Po školskom roku 1934/35 sa škola stala tzv. obvodnou meštianskou školou, ktorú museli navštevovať žiaci z 5 km okruhu bez výnimky. V školskom roku 1938/39 vďaka zvláštnym historickým udalostiam (mníchovský diktát) príslušné úrady reorganizovali meštianske školy. Tak vznikla Želiezovská maďarská kráľovská meštianska chlapčenská a dievčenská škola. V školskom roku 1939/40 bol otvorený štvrtý ročník ústavu.“

Meštianska škola nemala vlastnú budovu, riaditeľstvo umiestnilo triedy v súkromných domoch. Školské a občianske úrady sa preto neustále usilovali o to, aby ústav, ktorý mal všetky predpoklady pre rozvoj, našiel vhodné priestory. Vďaka ich obozretnej a starostlivej práci v roku 1942 sa napriek vojnovým ťažkostiam začala výstavba. V rokoch 1943–44 prebiehalo vyučovanie v troch budovách, v septembri 1944 sa začal nový školský rok v peknej novej budove s klenbovým vchodom (išlo o budovu dnešnej maďarskej školy). Napriek rôznym ťažkostiam vyučovanie pokračovalo aj vo vojnových časoch,

Budova školy odovzdaná v r. 1944

prerušené bolo až v októbri 1944.

V školskom roku 1938/39 mala meštianska škola 185 žiakov, v šk. roku 1943/44 dosiahol počet verejných a súkromných žiakov 348. V tomto roku tu vyučovali: dr. Eugen Söröss, Hedvig Bukovy, Dezider Kadocsa, Elemér Lerner, Adam Schlégel, Edita Gaálová Sörössová, Terez Horváthová Bakóová, Alžbeta Zsakay. Katechéti: Štefan Mészáros – rímskokatolícky farár, Anton Juhász – rímskokatolícky kaplán, Dezider Konta – reformátsky farár, Áron Jungreis – rabín.

O vyučovacom procese dr. Eugen Söröss v ročenke (1943–44) píše: „Učiteľský zbor sa usiloval o to, aby napriek všetkým ťažkostiam vykonal dobrú robotu. Urobili sme všetko preto, aby naša práca bola vykonávaná na úrovni modernej strednej školy. Zvláštny dôraz sme kladli na osvojovanie si materinského jazyka, poznatky z oblasti obrany vlasti, národného zemepisu, dejepisu. Chceli sme do mládeže vstúpiť aktívne vlastenectvo, lebo obetavá láska k vlasti je najistejšou zárukou výstavby šťastnejšej budúcnosti.“ Z ročenky sa dozvieme aj niečo o vyučovacích hodinách: prvé štyri trvali 50 minút, posledné dve 45. Každodenná polhodinová telesná výchova trvala od 9:50 do 10:20 hod. Na správanie žiakov dochádzajúcich vlakom dohliadal učiteľ. Žiaci sa presúvali zo stanice a na stanicu v upravenej línii.

Ferenc Nyustyin

Hudobno-výtvarný workshop v dome kultúry

Má hudba farby? Dá sa hudba namaľovať? Akým putom spájame občas sluchové a zrakové vnemy a čo treba na to, aby sme v tomto súzvuku melódií a farieb dokázali aj tvoriť?

Na tieto otázky možno už pozná odpoveď niekoľko žiakov Základnej umeleckej školy Franza Schuberta, ktorí sa zúčastnili výtvarného workshopu Farby hudby pod vedením ukrajinských výtvarníkov žijúcich na Slovensku. Mykola Biloshytsky a Oksana Lukomska, členovia Združenia umelcov BonArt počas dvojdného workshopu pracovali s nadanými žiakmi ZUŠ netradičným spôsobom. Učili ich výtvarnej tvorbe na živú hudbu, inými slovami „maľovať hudbu“. Počas workshopu, ktorý sa konal 11. a 12. februára, im hrali hudobníci – učitelia a žiaci hudobného odboru ZUŠ počas celého trvania podujatia, mladí výtvarníci sa pod vedením skúsených maliarov učili hudbu precítiť a svoje pocity dať na „plátno“. Výsledok bol viac ako vy-

darený a nielen podľa tútorov, vidno to aj na výsledných prácach, ktoré boli v Dome kultúry vystavené do 13. marca. Slávnostná

vernissáž sa konala 12. februára za účasti primátora i oboch viceprimátorov, rodičov detí i zvedavcov z radov verejnosti. „Pre

nás sú Želiezovce mestom hudby, pretože Schubert tu zanechal nezmazateľnú stopu. Naším cieľom bolo, aby tu deti mohli dva dni

pracovať s hudbou, farbou a kresbou ako s pocitmi. Zo začiatku to išlo slabšie, ale postupom času sa do toho dostali, takmer sa z nich stali workoholici,“ povedal na vernissáži Mykola Biloshytsky. „Nejde o to, aby sme pôsobili ako konkurencia umeleckých škôl, svojím prístupom skôr ich učebné osnovy dopĺňame,“ prezradil neskôr, keď povedal aj to, že mu je nesmierne ľúto, keď sa musí lúčiť s deťmi z workshopov a rád by sa vrátil aj do Želiezoviec, aby tu s nimi pokračoval v načatej práci. Snáď to vyjde... (cy)

Želiezovské spomienky

Presídlenci. Kto sú?

Len pred niekoľkými mesiacmi sme si mnohí s patričnou úctou zaspomínali, ako v decembri 1947 zo Želiezoviec na základe dvojstrannej medzinárodnej dohody presídlili do Maďarska 124 rodín, pôvodných Želiezovčanov maďarskej národnosti. Väčšinou na ich miesta prichádzali obyvatelia z Dolnej zeme, juhovýchodnej oblasti dnešného Maďarska. Boli to, naopak, do tej doby občania Maďarskej republiky, slovenskej národnosti. Takže z „Dolnej zeme“ sa vrátili do „Felvidéku“. Možno dnes mnohých tieto dva vnútrogeografické výrazy iritujú, dráždia. Ja nepatrím medzi nich. Sú to pekné a zmysluplné historické pomenovania. Je inou záležitosťou, že sa táto výmena toho času robila mimoriadne necitlivo. Na oboch stranách dodnes pretrvávajú na túto udalosť bolestné spomienky.

Ako sa vlastne do oblasti Békešskej Čaby či Szarvasu dostali Slováci?

Začalo sa to odchodom Turkov z Uhorska po prehratých bitkách pri Nových Zámkoch, Budíne či Viedni. Do zničenej krajiny sa vracali páni, ktorí pred Turkami ušli a od svojich poddaných už začali neúprosne vyberať „deviatok“ z obilia a cirkev si vyberala svoj „desiatok“. Život sťažovali epidémie i neúroda. Ľudia hŕfne odchádzali do južnejších stolíc, kde po Turkoch zostali vyľudnené a znivočené oblasti. Z územia terajšieho

Slovenska vtedy odišla približne pätina obyvateľstva, asi 200 tisíc Slovákov. História spomína Jána Juraja Harruckerna z Dolnej zeme, ktorý prichádzajúcim novousadlíkom sľúbil: slobodu vierovyznania, že prvé dva roky nemusia pracovať na panskom a platiť poddanské dávky, povolenie postavenia vlastného mlyna a zabezpečenie dreva z panských lesov na výstavbu kostolov. Tak v roku 1718 vznikla prvá slovenská osada v Čabe a v roku 1722 v Szarvasi. Nasledovali ďalšie: v roku 1746 Komlós, v roku 1754 Nyíregyháza atď. Do histórie dolnozemskej Slovákov sa zapísal aj slovenský evanjelický farár Samuel Tešedík, keď po nemeckých štúdiách v roku 1767 prišiel práve do Szarvasu pomáhať v poľnohospodárstve tamajším Slovákom. Szarvašská pôda bola bez vápna, neprepúšťala vodu, bola príliš slaná. Cez leto v nej všetko vysychalo. Tešedík naučil Szarvasanov túto pôdu zúrodňovať a to nánosmi žltej zeme, ktorá sa nachádzala pod ňou. Na poliach, kde predtým nebolo jediného stromu, sa začali objavovať ovocné stromy, sady a háje, začala sa pestovať aj kukurica. Už v roku 1780 tam Tešedík založil

školu, kde sa mládež učila novým poznatkom. Škola s pôdohospodárskym zameraním bola mimoriadne populárna, občas mala aj 900 žiakov z celého Uhorska. Spomeniem aj Ľudovíta Szeberényiho, čabianskeho farára, ktorý sa zaslúžil o to, že od konca prvej svetovej vojny sa začalo úradovať aj v slovenskej reči a v školách začali vyučovať aj slovenčinu. Aj z uvedeného je vidieť zdravého ducha spolupatričnosti. Približne 200 rokov po príchode na južné územia

ských Lužian či Želiezoviec. Žiaľ, napríklad v maďarskom Barcsi, kde z povojnových Želiezoviec vysídlili 32 rodín maďarskej národnosti, mnohí aj dodnes majú pocit, že sú pre ostatných „len presídlencami“. Priznajme si, že aj v Želiezovciach sú povojnoví slovenskí presídlenci, ktorí pre niektorých stále zostávajú len „presídlencami“. Škoda. Liekom na tento stav je len obojstranná úcta a tolerancia. Nepočítať nezmyselne, na ktorej strane bolo viac nespravodlivosti a bolesti.

Jeden z prvých chutných presídleneckých perkeltoch na mieste dnešného hotela

sa v rokoch 1947 a 1948 späťne presídlilo na vtedajšie územie Československa približne 70.000 Slovákov, presídlencov. Prichádzali aj do nášho regiónu, napr. Jura nad Hronom, Sikenice, Mikuly, Svodova, Vozokán, Tekov-

Žiaľ aj dnes akoby na to nebolo dost ochoty. Veď na oboch stranách Dunaja žije mimoriadne mnoho dobrých a slušných ľudí. Aspoň dúfam, že takých je výrazná väčšina.

Pavel Polka

Voda čo nás drží „nad vodou“

...Voda sa vyliala z korýt a obrovskou silou sa valila dolu stráňou, brala pozemky s úrodou, domy, ľudské životy... pochovala sny o lepšej budúcnosti... (kronika)

...ľudia zomierajú, deti pijú vlastný moč, lebo niet vody, rodiny majú malé prídely vody - denne to vychádza na tri poháre vody pre jedného človeka, ktoré majú vystačiť na pitie, varenie aj umývanie.... (týždenník Pravda)

A Boh učinil oblohu a oddelil vody, ktoré sú pod oblohou, od vôd, ktoré sú nad oblohou. A Boh videl že je to dobré. (Genezis)

Ako sa hovorí, voda (podobne ako oheň) je dobrý sluha, ale zlý pán. Je to bežná tekutina, ktorá obklopuje všetko okolo nás, ale jej prítomnosť si uvedomíme väčšinou len pri jej nadbytku a potrebu pri jej nedostatku. Leonardo da Vinci zrejme vďaka svojej na tú dobu nepochopenej genialite povedal: „Vode bola daná čarovná moc byť miazgou života na Zemi.“

Dvadsať druhý marec je inšpirovaný práve týmto výrokom a od roku 1993 je vyhlásený organizáciou OSN za svetový deň

vody. Voda je pre nás, priznajme si, niečím bežným a obyčajným. Na nej však stojí náš svet, naša civilizácia a kultúra. Voda sa stáva strategickou surovinou a príde deň, keď sa o jej zásoby budú zvädzať (podobne, ak nie ešte viac) kruté boje medzi krajinami, ako o zásoby ropy. Bolo by preto vhodné správať sa trochu úctivejšie k tejto „všednej“ tekutine, aby sme o niekoľko desaťročí neslávili 22. marec ako pamiatku na „zosnulú pitnú vodu“.

(gm)

Občianske združenie Formica organizuje pri príležitosti Svetového dňa vody bezplatný rozbor vzoriek zo studní. Zaujímavosťou o rozbor môžu vzorky priniesť do Mestskej knižnice dňa 28. marca medzi 13:00 a 16:00 hod. Bližšie informácie o bezplatnom rozbere, svetovom dni vody, starostlivosti o zdroje pitnej vody, ako aj zásady správneho hospodárenia s vodou nájdete na webovej stránke www.formica.estranky.sk.

Augustín Rusnák (Koláry, 21. 9. 1948)

Svetlo sveta uzrel v malej dedinke vo Veľkokrtíšskom okrese, kde jeho otec pôsobil ako štátny zamestnanec. Materskú a základnú školu už navštevoval v Pohronskom Ruskove, kde sa začal priateľiť s futbalom. Jeho prvým trénerom bol Alexander Molnár, ale rád spomína na Františka Jablonického, Attilu Süvega i Ladislava Csicsmana. Ako 17-ročný začal s rodičovským povolením pôsobiť v družstve dospelých P. Ruskova ako útočník. Aj teraz si rád spomína na zápasy proti Kozárovciam, Tlmačom či Leviciam v okresných majstrovstvách. Počas štúdií v hlavnom meste zúročil svoje skúsenosti

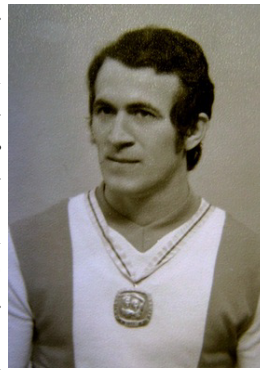
Gusto Rusnák je v prednom rade štvrtý zľava

v ČH Bratislava. Nezabudnuteľný vzor, tréner Karoly Borhy ho počas zápasu dorastencov zaradil do obrany, kde zostal aj neskôr. Počas vojenských rokov pôsobil v Dčine, pokračoval v Lokomotive Olomouc,

s ktorou pôsobil v divízii. Od roku 1970 hral v Želiezovciach pod vedením známych trénerov Štefana Mezölakyho, Tibora Fúrika, Ludovíta Szabóa a Tibora Feketeho. Počas majstrovského stretnutia utrpel zranenie a jeho koleno po operácii nezvládalo záťaž. Po krátkom rozhodovaní prestúpil do Kvetnej, kde pôsobil dva roky ako hrajúci tréner v okresných majstrovstvách.

Vtedajší predseda klubu Jozef Juhász ho požiadal o technické vedenie želiezovského družstva dorastencov. Potom nasledovalo opäť družstvo dospelých, kde tri roky pôsobil ako hrajúci tréner. Pred 17 rokmi napokon navždy zavesil kopačky na klinec a vtedy sa zrušili všetky jeho putá s futbalom. „Volali ma aj inam, ale ponuky ma veľmi nepriťahovali. Dnešní hráči

postrádajú bojového ducha, chcenie, náboj. My sme hrali zo srdca, peniaze boli druho-
radé,“ hovorí niekdajší športovec. Fandí predovšetkým brazílskemu a nemeckému futbalu, jeho večným idolom a obľúbeným

hráčom je Franz Beckenbauer, a tak niet divu, že ho spoluhráči oslovovali Beki. „Družstvu fandím na takmer všetkých domácich zápasoch, prajem chlapcom, aby mohli na jeseň začať vo vyššej súťaži. Z veľkých družstiev mi k srdcu prirástol bratislavský Inter a budapešťiansky Vasas, škoda, že som nemohol hrať proti nim. Hral som však proti Slovanu Bratislava, Újpesti Dózsa, Fradi, Honvéd a reprezentačnému výberu starých pánov Maďarska. Z úspešného družstva s najväčšou

pýchou spomínam na Opavského, Matiaška, Pala Lišku, Liptáka, Bencsika a Dávida,“ hovorí Gusto, ako ho všetci poznáme. Najradšej trávi voľný čas prácou v záhrade, vo viniči a s vnúchatami. Do šlapají deda vstúpila vnučka Friderika, štvrtáčka na miestnej maďarskej základnej škole, ktorá sa s obľubou venuje futbalu a má s ním veľké plány. Gusto pracoval 15 rokov ako zubný technik, ale bol aj referentom, tajomníkom na súde, súkromným podnikateľom a pracovníkom na benzínovej pumpe. V súčasnosti si užíva zaslúženého dôchodku. Trénerom však už nechce byť... (ág)

Možnosť cvičenia aj pre nečlenov

Členovia Miestneho kynologického klubu Hron so sídlom vo Svodove sa v polovici februára zišli na výročnej členskej schôdzi, ktorá sa konala v budove areálu svodovského výcvikového strediska. Zasadnutie viedol predseda klubu Branislav Alakša. Zo správ

o činnosti vyplynuli základné fakty a informácie o každodenných problémoch 31-členného klubu. Časté problémy podľa Martina Stredy, ktorý je v klube figurantom, spôsobuje občas nesprávny výber plemena, keď niektorí členovia majú psov ťažko cvičiteľných

plemien. V súvislosti s tým predseda klubu spomenul, že v tomto roku sú naplánované klubové interné skúšky ovládateľnosti. V správe sa uvádza, čo sa v minulom roku orobilo: oprava plota, kuchyne, nová maľovka,

prikrytie žumpy, spevnenie príjazdovej cesty, rozšírenie parkoviska, obnovenie vstupnej brány a čo sa chystá na tento rok: dokončenie obnovy oplotenia areálu, spevnenie volier, vybudovanie psieho hotela, oprava časti strechy budovy, okien a terasy. V rámci diskusie sa hovorilo o možnosti výcviku aj pre nečlenov i prezentácii klubu na internete. Primátor Pavel Bakonyi, ktorý je tiež členom klubu, spomenul, že vyplývajúci zo zákona mesto musí vytvoriť dobrovoľný hasičský zbor, ktorého členmi by sa mohli stať aj

členovia MKK Hron a hovoril aj o možnosti užšej spolupráce mesta s klubom pri organizovaní rôznych kultúrno-spoločenských akcií.

(ik)

Družstvo v príprave

Počas zimnej prestávky sa v Mestskom športovom klube udiala zmena na poste prezidenta, keď niekdajší úspešný hráč Ladislav Sokol nahradil Róberta Ferdu. Počas doterajších prípravných zápasov sme zdolali Štúrovčanov, Krupinčanov, Demandičanov aj Kalnačanov, s Čakou sme uhrali nerozhodný výsledok. Je podivuhodné, že útočníci skórovali 8-krát, kým brankár Roland Fajčík musel kapitulovať iba raz. „Vili Forró a Peter Fúri pokračuje v Plavých Vozokanoch, respektívne v Jure, Mária Jamriška sa vráti do Pohronského Ruskova. Podarilo sa nám z Tekovských Lužian získať Laca Újváryho a obrancu Zsolta Marsala z Ostrihomu. Som rád, že sa s nami pripravuje aj Patrik Kristofoli, ktorý sa vrátil po 9-mesačnom pobyte v Anglicku. 19-členný tím sa pripravuje tromi tréningami týždenne, cieľom nemôže byť nič inšie, ako titul,“ vyhlásil tréner Štefan Štuller. „15 rokov som bol členom štúrovského družstva, potom som pôsobil v krajskej súťaži. Dúfam, že ma tu čaká séria úspechov,“ vyhlásil 34-ročný Zsolt Marsal. (áb)

Život a tvorba Augustína Fischera-Colbrieho

Augustín Fischer-Colbrie sa narodil 16. októbra 1863. Otec, Antal Fischer-Colbrie (bol nemeckého pôvodu, po svojej francúzskej matke dostal druhé meno Colbrie) bol les-

1904 ho pápež vymenoval za pomocného košického biskupa. Od februára 1906 bol apoštolským administrátorom biskupstva a po smrti biskupa Zsigmonda Bubicsa sa 30. mája

Jeho podpis bol prvý medzi signatármi listu. Je zaujímavé, že článok z októbrového čísla maďarských novín Magyar Figyelő z r. 1912 sa zmieňuje „o košickom biskupovi ako zlom vlastencovi“. Vyčíta mu, že „oslabuje maďarský vplyv medzi Slovákmi“. Vo Felvidéki Újság (z novembra 1912) sa objavilo memorandum, ktoré sa zmieňuje o činnosti biskupa potvrdzujúc jeho vlastenectvo. Z rôznych štúdií jednoznačne

nostou v jej jazyku,“ čítame v štúdiu biskupa. Počas svojho pôsobenia oddane slúžil cirkvi a veriacim až do svojej smrti 17. mája 1925. Jeho pozostatky sú uchované v Dóme sv. Alžbety. Liberálny Košický denník sa lúčil s biskupom, ako vedúcou osobnosťou občanov mesta viacerými rozsiahlymi úctivými článkami. Sándor Mária vo svojej knihe Spoveď občana píše o Augustínovi Fischero-Colbriem ako o askétovi

Spomínali na biskupa

V rímskokatolíckom kostole sv. Jakuba zorganizovalo Spoločenstvo Pazmaneum a želiezovská rímskokatolícka farnosť 17. februára teologický študijný deň, v rámci ktorého spomínali na miestneho rodáka ThDr. Augustína Fischera-Colbrieho, katolíckeho biskupa Košíc.

Témou podujatia bola Katolícka cirkev za ochranu ľudských práv. Po slávnostnom otvorení podujatia dekanom Rudolfom Galgóczim sme si so záujmom mohli vypočuť prednášku Pétera Molnára o ľudských právach. Po ňom ThDr. József Török predniesol prejav o živote a tvorbe Augustína Fischera-Colbrieho z pohľadu sociálneho vyučovania.

(in)

níkom grófskej rodiny Breun-nerovcov. Matka, Serafína Kovarz pochádzala z Rakúska. Syn Augustín sa vo svojej autobiografii priznal, že za svoju materinskú reč považoval maďarčinu, popri nej hovoril 11 jazykmi na rôznych úrovniach. Základnú školu ukončil vo svojom rodisku, gymnaziálne roky strávil v Kremsmünster (v Hornom Rakúsku), v Bratislave a Ostrihome. Teologické štúdiá absolvoval vo viedenskom Pazmaneum a Augustineu, kde získal Lackenbecherovo ocenenie za preklad z arabského jazyka. V autobiografii uvádza, že za získané peniaze kúpil farbené sklo do želiezovského kostola. Za farára bol vysvätený 20. marca 1886 v Ostrihome. Doktorom teológie sa stal o dva roky neskôr, potom pôsobil ako kaplán v Budapešti. Ako farár ostrihomského arcibiskupstva získal rôzne hodnosti. V roku 1890 sa stal kaplánom na cisárskom dvore vo Viedni, študijným riaditeľom Augustinea, rektorom Pazmaneum a vyučujúcim na bohosloveckej fakulte školy. V roku 1892 mu bola zverená katechétska výchova dcéry následníka trónu Rudolfa, Alžbety. V decembri

1907 stal košickým biskupom.

Počas svojho 20-ročného pôsobenia v oblasti duchovenstva, sociálnych vecí a vedy zanechal hlbokú stopu v živote cirkevnej diecézy. Ako biskup navštívil aspoň päťročne každú cirkevnú obec. V roku 1915 ho František Jozef vyznamenal Rádom železného kríža, bulharský cár Ferdinand I. mu udelil Veľký kríž občianskeho úsilia. V roku 1916 sa stal čestným občanom Rožňavy, o 2 roky neskôr dostal 1. stupeň občianskeho vojenského rádu. V roku 1919, keď zložil sľub vernosti Československu, úrady ho ponechali v jeho pôvodnom postavení. Kvôli novým hraniciam zorganizoval v Sátoraljaújhelyi vikariát. V roku 1920 sa aktívne podieľal na založení Kresťansko-socialistickej strany. Československé úrady pozerali na jeho počínanie kriticky a zrejme sa pokúsili o jeho zosadenie. Okrem iného aj preto, že na prelome rokov 1924–25 sa spolu s ostatnými slovenskými biskupmi obrátil pastoračným listom na veriacich, v ktorom ich vyzval, aby vystúpili z anarchistických, nihilistických, socialistických a komunistických združení.

vyplyva, že Augustín Fischer-Colbrie nerobil rozdiely medzi občanmi na základe národnosti, podľa neho pred cirkvou má každý rovnakú hodnotu. „Zvlášť sa treba zmieniť o časti ochrany ľudu, ktorá chce šírením poznatkov pozdvihnúť intelektuálnu a morálnu hodnotu ľudu. Ľudu nemôžeme uprieť duchovnú potravu. Výchova – či už písomná, alebo ústna – môže prebiehať iba v jazyku, ktorému ľud rozumie. Cirkev sa musí stykať s každou národ-

s veľkou autoritou, ktorý žil život svätca.

(Dokončenie v budúcom čísle.)

Použitá literatúra:

Mária Mihóková: ThDr. A. Fischer-Colbrie, jeho život a dielo Filep Tamás Gusztáv: Etnizmus és karitás (Új Szó, 4. februára 2005)

Ladislav Vincze: Apoštol chudobných (Nové Pohronie, okt. 2003)

Spracoval: Ferenc Nyustyin

Na svetlo dňa...

Mládenec na place zneistil policajtov povolením. Vytvoril precedens. Dôvod ospravedlnenia neskorších prípadov. Vyšiel z podzemia a vystúpil z anonymity

a) informovaným súhlasom mestského magistrátu s vymedzením miesta, rozsahu a podmienok,

b) dohodou s objednávateľom, fyzickou alebo právnickou osobou.

Ostatní poškodzujú cudziu vec, majetok, estetiku životného prostredia ako vandali a škodná. Zodpovedný je páchatel, rodič, zákonný opatrovník. Slovo má poškodený, policajt, prokurátor, sudca a mediátor. Trestnú zodpovednosť zakladá jasné vedomie, rozlišovacia schopnosť a vôľa páchatela. Od štrnástich rokov. Nelegálne sprejerstvo – adrenalinový „šport“. Iba ako časť celku delikvencie detí a mladistvých.

Si naplnený pubertálnym a adolescentným zmätkom z množstva nespracovaných informácií. Hormonálnym a potenčným pretlakom. Dlhodobou depriváciou, možno aj pocitom osamelosti a nepochopenia.

Prejde ňa „to“. Keď začneš pracovať. Živiť seba a svoju rodinu. Prejde. Keď spoznáš hodnotu práce a diela. Zatiaľ si nevyťažený, nevyužitý, často trpíš záhaľkou a nudou. Ak ňa rodič nezvláda („nemá čas“ a záujem, prípadne ňa „šetriť“) a škola na školu iba sa „hrá“ alebo tiež „nestíha“ – ostávaš „sám“...

Spýtavý zrak verejnosti obracia sa na školu, volá po prevencii a riešeníach. Pravda je kdesi uprostred. Vo vzťahu štátu k rodine a škole, z hľadiska ich spoločného jazyka, záujmu a cieľov. Čierny Peter lieta medzi nimi.

Jablkom sváru je zodpovednosť za deti. Jej „podsúvanie“ spravidla škole. Rodičia sa vyvíňujú. Bezprizorní, stále

ťažšie zvládateľní žiaci, poruchy v komunikácii, tečúce nervy bezprávných a bezmocných pedagógov, sťažnosti urazených a dotknutých rodičov...

Prvotnú zodpovednosť nesie rodina. Zo zákona. Anjelskou oštrahou detí, ich krokov, správania a činov. Sociálne neprispôsobivá, ľahostajná, sebavedomá a nespokojná kategória je rušivým a retardujúcim prvkom pedagogického a vzdelávacieho procesu.

Rodina je základom štátu a jeho prosperity od jeho prapočiatkov. Pripravuje svojho potomka (trebárs budúceho prezidenta) na vstup do školy (etiketa, protokol, zvnútornená disciplína, úcta a rešpekt voči autoritám). Dieťa prichádza do školy umravené a dobre motivované. Aký rodič, také dieťa.

Vzdávam hold matkám, otcom, starým rodičom a zákonným opatrovníkom, vzorne starjúcim sa a vychovávajúcim svoje a zverené deti. Uprednostňujem klasickú rodinu spečatenú manželstvom. S jej tradíciou a dedičnou postatou. Kde biologickí rodičia v nerozbornom páre rovným dielom poskytujú lásku, výchovu a vzdelanie svojim ratolestiam. Každý za seba a vedno spolu. Nezameniteľné a nenahraditeľné mužské a ženské vzory správania. Ostatné formy pokrývajú svojou nedokonalosťou.

Škola dieťaťu poskytuje základy vzdelania a vzdelanosti. Podporuje rozvoj nadania, talentu, schopností a zručností do praktického života alebo ďalšieho vzdelávania, vrátane poradenstva pri voľbe životnej dráhy a povolania. Aká škola, taký žiak.

Učiteľ má učiť a vzdelávať. Otvárať obzory vzdelania, radiť, usmerňovať, odporúčať a ponúkať. Svoje pedagogické majstrovstvo a didaktické stratégie predvádzať spoza katedry a nie po záchodoch, chodbách, šatniach vyšetrovaním, kde-

-kto-koho zbil, okradol, vydieral a šikanoval, pil, fajčil, fetoval, počmáral stenu, spôsobil škodu...

Pedagóg je zneužívaný. Supluje prácu kohosi iného. Jeho úlohou je najmä príprava a výkon výuky. Ktosi mu kradne energiu a odvádzajú jeho pozornosť inam. Učiteľ stráca autoritu, dôstojnosť a stavovský majestát. Pre slovenské školstvo je príznačný syndróm straty zápalu, vyčerpanosti a predčasnej vyhorelosti.

Kvalitný kamerový systém je nevyhnutný. Na ochranu pedagógov i žiakov. Nie proti nim. Pre pokoj a pohodu v učebni. A dokumentáciu skutkov. A položený úradný záznam. Riaditeľ rozhodne o ďalšom spôsobe vybavenia veci. V súčinnosti s vnútornými inštitúciami školy, rodičmi, externistami, prípadne orgánmi činnými v trestnom konaní...

Prevencia (predchádzanie a ochranné opatrenia) – možnosti:

1. Rodič svojmu synovi: „Kam ideš a načo ti je ten sprej?“ Preverí, dosleduje a vykoná primerané opatrenia.
2. Učiteľ žiakom: „Mám čosi o graffiti. Z internetu. Diskutujeme. Poučte ma.“ Nesnaží sa mať vždy „pravdu“. Ani „navrch“. Za každú cenu. Cielene, citlivo a empaticky moderuje rozhovor. Aby sa neuzavreli do svojich ulít. A radi chodili do školy...
3. Práve čítate spravodajcu. Viete, kde práve je a čo robí vaše dieťa? Ste si istí, že je práve tam, kde očakávate a robí to, čo predpokladáte?

Škola je zmietaná vôľou „tiežodborníkov“. A politických nominantov. Od kádéhá k esemká a esenes. Školský zákon je polozmätocný hybrid. Aj s prváckymi vysvedčeniami. I učebnicami pre maďarské školy. Politika a nacionalizmus do školstva nepatria. Čo zaseješ, to žneš...

Za katedrami majú stáť

pedagogické osobnosti chránené zákonom s prirodzenou, nevynucovanou autoritou a rešpektom na báze kvalitnej, nerušenej a sústredenej práce sústavne sa vzdelávajúcich učiteľov. Primerane existenčne zabezpečené a spoločensky ohodnotené. Pod dikciou dobrehého školského zákona. Prax a výsledky ich preveria.

Niektorí zámožnejší rodičia priam chcú, aby sa ich deti predvádzali v značkovom oblečení a obuvi. Predvádzajú tak sami seba. A svoju prestíž. Ostatným to je jedno, zvyšku ľúto a smutno. Nastupuje trdnomyseľnosť, závisť, deprivácie, agresivita a šikana. Školák má byť upravený jednoducho, čisto a účelne. Mobil v škole nepotrebuje. Ani výnimočne.

Mravnosť je súčasťou etiky. Obliekania a vkusu. Dievčatá lacno ponúkajú svoje polonahé zadky a vnady, čo „legalizuje“ a umožňuje „módny imperatív“. Neponechávajú ich napospas ohlupujúcej televízii a ulici...

Nastávajú zlé a nepredvídateľne možno i horšie časy. Doba konzumu podľa amerických vzorov pominula. Návrat ku konzervatívnym a históriou overeným hodnotám a správaniu je nevyhnutný. Konajme tak, aby sme našim deťom a vnúčatám nemuseli od rána do večera klamať. A čeliť „záchranným balíčkom“ z našich daní.

Treba vedno zomknúť rodinu s deťmi a školou. Pod rozumnou a prezieravou gesciou, garanciou a ochranou štátu. Kým si pravda obuje čižmy, lož obíde pol sveta. Stalo sa.

Pod päťou pravdy klíči pochybnosť. Možno i vaša. Nenechajte sa odradiť. Koľko lásky dáte, mali by ste dostať. Nie vždy to vychádza. Skúšajte ďalej. A dávajte. Prajem vám pokoj a mier v duši. Máte slovo. Vy.

Blíži sa Deň učiteľov. Nezaбудnite.

Mgr. Juraj Režo

Prezidentské voľby 2009

Oznámenie o utvorení okrskov na konanie voľby prezidenta a miestností na hlasovanie v dňoch 21.3.2009

V súlade s ustanovením zákona NR SR č. 46/1999 Zb. o spôsobe voľby prezidenta SR, primátor mesta určil tieto okrsky a hlasovacie miestnosti:

Okrskok č. 001: Želiezovce časť Svodov č. 1 – 183

hlasovacia miestnosť: Kultúrny dom Svodov

Okrskok č. 002: Želiezovce časť Mikula, Mikulská č. 1 – 99, Nábřežná č. 1 – 37, Sadová č. 1 – 13, SNP č. 52 – 195, Veľký Dvor č. 1 – 30, Rozina č. 1 – 8, Albert č. 9 – 11, Karolina č. 1 – 14

hlasovacia miestnosť: Materská škola, SNP 9

Okrskok č. 003: Želiezovce - Mierová osada; ul. Školská č. 6 – 20, Vrbová č. 1 – 6 a 21 – 30, L. Štúra č. 1 – 10, Jesenského č. 1 – 9, Potočná č. 1 – 5, Sacherova č. 1 – 97 a 101, Hurbanova č. 1 – 49, Kosúthova č. 1 – 15, Záhradná č. 2 – 49, Orgovánová č. 1 – 5, Krátka č. 2 – 12, Gorkého č. 1 – 18, Tichá č. 1 – 14, Fr. Kráľa č. 1 – 24, Pionierska č. 1 – 30, Kherndlova č. 1 – 12, Poľná č. 2 – 48

hlasovacia miestnosť: budova bývalého Úradu práce, Mierová 1

Okrskok č. 004: Želiezovce - Staré Želiezovce, ul. SNP č. 3 – 51, Jarmočná č. 1 – 9, Cintorínska č. 1 – 38, Zlatnícka č. 1 – 20, Hronská č. 1 – 38, Jókaiho č. 1 – 8, Jilemnického č. 2 – 12, Sládkovičova č. 1 – 43, Poštová č. 2 – 31, Petöfiho č. 1 – 48, Agátová č. 1 – 20, Nezábudková č. 1 – 4, 9, 11, Tržná č. 1 – 5, Lipová č. 1 – 12, Tulipánová č. 1 – 13, Brezová č. 3 – 19, Narcisová č. 2 – 4

hlasovacia miestnosť: Klub dôchodcov, SNP 32

Okrskok č. 005: Želiezovce – Sídliisko Stred I., Mierová č. 1 – 80, Rákócziho č. 1 – 9

hlasovacia miestnosť: Dom kultúry, Mierová 40

Okrskok č. 006: Želiezovce – Sídliisko Stred II., časť Jarok, ul. Komenského č. 1 – 8 a 43 – 44, Slnecná č. 1 – 6, L. Štúra č. 11 – 14, Schubertova č. 1 – 49, Úzka č. 5 – 27, Nová č. 1 – 6, časť Jarok č. 1 – 11

hlasovacia miestnosť: Dom kultúry, Mierová 40

Okrskok č. 007: Želiezovce – Nové Želiezovce, ul. Kpt. Nálepku č. 1 – 68, Fučíkova č. 1 – 46, Komenského č. 10 – 36, Dóžova č. 1 – 49, Hviezdoslavova č. 1 – 52, Železničná č. 1 – 38, Adyho č. 1 – 38, Ružová č. 1 – 11

hlasovacia miestnosť: Základná škola s VJM, Komenského 1

Okrskok č. 008: osobitný okrskok

hlasovacia miestnosť: Administratívna budova ÚVTOS Želiezovce

Rendbehozták a garázsokat

A városi vagyont övni kell. Főleg ha olyan értékes vagyronról van szó, mint a városi hivatal autóparkja. A hivatal garázsai már évek óta rendkívül rossz állapotban voltak, nemcsak a beázó tetők miatt. A zselízi Stavmont Kft. 734 000 koronás (24 364,34 €) költségvetéssel rendbe tette a garázsokat – megoldotta a vízelvezetést, felújította a villanyhálózatot, a tetőt, a homlokzatot, a talajt és a garázskapukat. (sh)

Želiezovský spravodajca

Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce

Číslo registrácie: OÚ 1/99

Šéfredaktor: Ladislav Levický

Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth, Štefan Hečko

Kontakt: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Tlač: LVT Levice

Názory uverejnené v novinách nemusia odzrkadľovať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó

Kiadó: Zselíz Város Önkormányzata

Nyilvántartási szám: OÚ 1/99

Főszerkesztő: Levický László

Olvasószerkesztők: RNDr. Horváth Géza, Štefan Hečko

Szerkesztőség: Zselízi Városi Hivatal, Sznf u. 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Nyomda: LVT Léva

A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

Kronika - Krónika

Prišli na svet

29. 1. Amanda Rafaelová (Želiezovce), 5. 2. Michaela Marčánová (Želiezovce), Denis Lakatoš (Želiezovce), 9. 2. Dávid Nagy (Želiezovce), 13. 2. Peter Tomašovský (Želiezovce), 17. 2. Dominik Majtán (Želiezovce), 18. 2. Eduard Vašek (Želiezovce), 19. 2. Kristián Bobvos (Želiezovce), Nóra Pásztor (Želiezovce), 20. 2. Vanda Špírková (Želiezovce)

Sľúbili si vernosť – Házasságot kötöttek

14. 2. Adrian Kučera (Dudince) – Eva Trgiňová (Želiezovce), Ľudovít Masník (Trenčín) – Silvia Dulayová (Želiezovce)

Gratulujeme - Gratulálunk

50	
Mária Bereková	02. 03.
Judita Kečkéšová	03. 03.
Katarína Šafárová	11. 03.
Adela Pálinskásová	12. 03.
Michal Gráfik	19. 03.
Peter Viglaš	22. 03.
Alžbeta Bajkayová	23. 03.
František Mona	27. 03.
Ľudovít Búri	27. 03.
Gabriela Kunková	29. 03.

60	
Františka Pompošová	02. 03.
Štefan Baranyai	15. 03.
Jozef Karko	16. 03.
Mária Gogová	17. 03.
Milan Minich	18. 03.
Ernest Harangozó	19. 03.
Juraj Burín	21. 03.
Karol Kóša	23. 03.
Emília Vargová	27. 03.

70	
Rozália Tóthová	01. 03.
Rozália Michňová	03. 03.
Helena Vlčková	17. 03.
Ján Fašanga	19. 03.
Alžbeta Kozmová	22. 03.

80	
Anna Sebenyová	11. 03.
Mária Kuraliová	20. 03.
Jozef Páldi	23. 03.
Alexander Tóth	26. 03.

Opustili nás – Elhunytak

9. 2. Margita Bednárková (Želiezovce, 85 r.), 10. 2. Ladislav Belák (Želiezovce, 52 r.), 11. 2. Viliam Urban (Želiezovce, 83), Estera Lojdová (Želiezovce, 57 r.), 12. 2. Mária Pastorková (Želiezovce, 62 r.), Ondrej Mihály (Zbrojníky, 58 r.), 14. 2. Ondrej Bene (Želiezovce, 86 r.), 17. 2. Irena Némětová (Čata, 80 r.), 18. 2. Ondrej Veselei (Šalov, 73 r.), 19. 2. Štefan Varga (Želiezovce, 77 r.), 20. 2. Štefan Mužlai (Želiezovce, 69 r.), Katarína Labíková (Keť, 94 r.), 25. 2. Tibor Paulisz (Želiezovce, 60 r.), Dezider Fazeľkaš (Želiezovce, 77 r.), 27. 2. Magdaléna Miklošová (Želiezovce, 86 r.), 30. 2. Ján Líška (Želiezovce, 82 r.), 2. 3. Mária Medveová (Želiezovce, 83 r.) Mária Husárová (Kukučínov, 94 r.), 5. 3. Katarína Požgaiová (Želiezovce, 60 r.)

Základná škola, Mierová 67, Želiezovce prijme do zamestnania na zastupovanie počas MD (perspektívne aj do trvalého pracovného pomeru) učiteľa anglického jazyka v aprobácii s telesnou, hudobnou, občianskou alebo výtvarnou výchovou.

Nástup od 1. septembra 2009. Bližšie informácie v budove ZŠ alebo na tel. č. 036/77111123. (09-20)

Predám fóliovú konštrukciu 6x3 m, detský bicykel pre 2-3-ročných. Tel. 0905 27 54 14 (09-21)

Predám použitú, ale plne funkčnú chladničku, cena dohodou. Tel. 0908 468 074 (09-22)

A Csemadok Zselízi Alapszervezete, az MKP Városi Szervezete és a Rákóczi Baráti Társaság meghívja városunk lakosait március 15-e megünneplésére. Gyülekezés 2009. március 15-én 16.30 órakor a kopjafánál. Ünnepi szónok: Berényi József, az MKP elnökhelyettese.

Ž a l ú z i e

▪ Horizontálne a vertikálne látkové

- exteriérové
- medziokenné
- interiérové

▪ Protihmyzové sieťky

▪ Silikónové tesnenie okien a dverí

▪ Plastové zhrňovacie dvere

LUNAP - NÉMETH 036/773 91 91 0905 42 00 44 (04-2)

Vykupujem starožitnosti rôzneho druhu

napr. nábytok (aj v poškodenom stave), obrazy, hodiny, porcelán, striebro, lustre, šable, bodáky a iné zbrane. **Platím v hotovosti.**

036/622 35 96, 0903 439 094

Felvásárolok mindenféle régiséget

pl. bútort (sérült állapotban is), képeket, órákat, porcelánt, ezüstöt, csillárokat, kardokat, szuro-nyokat és egyéb fegyvereket.

Készpénzben fizetek.

(04-3)

Kníhkupectvo pri Mestskej knižnici (☎ 7711000) ponúka:

Eva Gajdošová: Prehľad psychológie

Bratislava, Príroda 2009, 256 str., 11,25 €

Príprava na maturitu a prijímacie skúšky na vysokú školu zo psychológie a príbuzných študijných odborov.

Agátkine príbehy a huncútstva

Bratislava, Matys 2008, 44 str., 4,95 €

Veselé príhody dievčatka Agátky a jej nezbedného psíka Fida. Ak vezmete do ruky túto knižku, budete objavovať svet, smiať sa a zažijete veľa zábavy.

Dobré ráno, macko!

Bratislava, Matys 2008, 4,30 €

Farebné veršované leporelo pre najmenších, vhodný darček k Veľkej noci.

kniznicazeliezovce@kredit.sk

Új szociális és nyugdíjasotthon nyílik Oroszkán (Pohronský Ruskov) a Lévai járásban. Az érdeklődő átfogó szolgáltatásokkal biztos szociális és egészségügyi ellátásban részesül, rövidebb időszakokra, de akár élete végéig is maradhat. Otthonunk gyönyörű történelmi épületben működik, amelyet szépséges park vesz körül.

Otvárame nový domov dôchodcov a domov sociálnych služieb v Pohronskom Ruskove (okres Levice), poskytujúci komplexné služby v rámci sociálnej a zdravotníckej starostlivosti, s možnosťou doživotného bývania i krátkodobých pobytov v nádhernej historickej budove umiestnenej v zeleni okolitého parku.

Kontakt: **BONAVITA DSS, n.o.**

Hlavná 83

93562 Pohronský Ruskov

tel.: 0905 921 700

www.bonavitadss.sk

(09-18)

A szelektív hulladék elszállításának időpontjai

A Zselízi Városi Hivatal értesíti a lakosságot, hogy az osztályozott hulladékot februárban a következő napokon fogjuk begyűjteni:

Szódóról és Mikoláról március 23-án.

A következő utcákból: Kert, Hurban, Mező, Fr. Král', Orgona, Gorkij, Rövid, Csendes, Úttörő, Kossuth, Kherndl, Sacher, Patakparti, Fűzfa, Iskola, Štúr, Jesenský, Sznf (a zselízi rész), Vásár és a Temető utcából március 24-én.

A Nálepka, Rózsa, Béke, Vasút, Hviezdoslav, Ady, Dózsa, Fučík, Schubert, Piac, Petőfi, Hársfa, Nefejejs, Nyírfá, Akácfa, Tulipán, Nár-cisz, Új, Posta, Sládkovič, Jilemnický, Garam, Jókai, Ötvös utcákból és a Szoroskából március 25-én.

Az üzletekből március 26-án és 27-én.

A gyűjtést mindig reggel 8 órakor kezdjük, ezért kérjük Önöket, hogy időben tegyék ki zsákjaikat a házuk elé. Továbbá, kérjük, hogy a zsákokat ne kössék be.

Figyelem: márciusban az üveget nem szedjük!

A Városi Könyvtár könyvkereskedésének (☎ 7711000) ajánlata:

Pasch J. – Jámbor M.: Csábító házi sütemények

Budapest, Pro-team Kft. 2007, 124 old., 12,58 €

A legfinomabb édes és sós sütemények receptgyűjteménye több mint 200 exkluzív fotóval

Gulyás Sándor: Minden napra egy nóta

Pécs, G G Kft., 2003, 135 old., 3,29 €

365 új nóta, vagyis minden napra egy nóta.

Disney: Micimackó mókás színezőkönyve (2,95 €)

Malacka mókás foglalkoztatókönyve (2,95 €)

Budapest, Egmont-Hungary Kft. 2009,

Még több móka vár, jó szórakozást kívánunk.

Rusnák Gusztáv (Kóvár, 1948. szeptember 21. —)

A nagykürtösi járásban található kistérségben látta meg a napvilágot, édesapja ugyanis állami alkalmazottként ott tevékenykedett. Óvodába és alapiskolába már Oroszkán járt, s ott kezdett ismerkedni a focival. Első edzője Molnár Sándor volt, de szívesen emlékszik vissza František Jablonickýra, Süveg Attilára és Csicsman Lászlóra is. Tizenhét évesen szülői beleegyezéssel már az oroszokai felnőtt csapatban kergette a labdát. Csatárként. Még ma is szívesen gondol a garamkovácsi, a tolmácsi és a lévai labdarúgókkal vívott összecsapásokra a járási bajnokságban. Pozsonyi tanulmányai során a CH Bratislavában kamatoztathatta tudását. Borhy Károly edző, a feledhetetlen példakép, az egyik I. ligás ifimeccs során a védelemben szerepeltette őt, s később ott is rekedt. Katonai éveit Dečínben kezdte, majd a Lokomotíva Olomoucben folytatta,

olyan neves edzők irányítása alatt, mint Mezőlaky István, Fúrik Tibor, Szabó Lajos és Fekete Tibor. Az egyik bajnoki mérkőzésen komoly sérülést szenvedett, és a közben megműtött térde nem bírta a terhelést. Nemi gondolkodás után Érsekkétyre igazolt, ahol két éven keresztül játékos-edzőként segítette a községi járási bajnokságban közreműködő együttesét. Juhász József, az akkori klubelnök felkérte őt a zselízi ifjúsági csapatnál a szakmai teendőik elvégzésére. Ezután

ismét városunk felnőtt csapata következett, három évig játszott és edzősködött. Tizenhét évvel ezelőtt aztán végre szőgre akasztotta a sportcipőt, s ezzel egyidőben megszakadt a focival összefüggő összes kapcsolata. „Máshová is hívtak, de ezek a felkérések már nemigen vonzottak. Ma már a játékosoknál sajnos hiányzik a küzdőszellem, az akarás, a hajtás. Mi szívből fociztunk, az anyagiak másodlagosak voltak” – vélekedik az egykori sikeres sportember. Mindenekelőtt a brazil és a német labdarúgásnak hódol. Mindenkor

Fazekas Lászlóval 1977-ben

kedvence és példaképe Franz Beckenbauer volt, nem csoda hát, hogy egykori játéktársai Bekinek szólították. „A zselíziek valamennyi hazai összecsapását végigszurkolom, nagyon szorítok a fiúknak, hogy az ősszel magasabb osztályban folytathassák a küzdelmeket. A nagyok közül elsősorban a pozsonyi Inter és a budapesti Vasas nőtt a szívemhez, sajnálom, hogy nem sikerült ellenük szerepelnem.

A Slovan Bratislava, az Újpesti Dózsa, a Fradi, a

Honvéd és a magyar öregfiúk válogatottja ellen azonban pályára léphettem. A mi siker-csapatunk tagjai közül mindenekelőtt Opavskýra, Matiaškóra, Paľo Liškára, Liptákra, Bencsikre és Dávidra emlékszem vissza egyértelmű büszkeséggel” – tárta fel gondolatait mindannyiunk Gusztija, Gustója. Kedvenc időtöltése a kerti munka, a szőlészet és az unokákkal való együttlét. Friderika unokája, aki a zselízi magyar tannyelvű alapiskola negyedikes tanulója, a nagypapa nyomdokaiba lépett, hisz nagy előszeretettel kergeti a labdát, s tervei vannak a labdarúgás területén. Gusztai tizenöt éven át fogtechnikusként dolgozott, de volt szakreferens, bírósági titkár, magánvállalkozó és benzinutas is. Jelenleg a nyugdíjasok meghitt életét élvezeti. Edző azonban már nem akar lenni...

(ág)

Közös kép a magyar öregfiúk válogatottjával, 1981

ahol a divízióban szerepelhetett. Ezerkilencszázhetventől a zselízi gárdát erősítette

res sportember. Mindenekelőtt a brazil és a német labdarúgásnak hódol. Mindenkor

Kiképzés nemcsak klubtagoknak

A szódói székhelyű Garam Kutyakiképző Klub tagjai február közepén találkoztak évzáró taggyűlésükön, amelyet a kiképzőközpont épületének tanácstermében tartottak. Az ülést a klub elnöke, Branislav Alakša vezette. A tevékenységről szóló beszámoló során fény derült a 31 tagú klub működésének fontosabb mozzanatjaira és mindennapi gondjaira. Martin Streda, aki kiképzőként tevékenykedik a klubban, elmondta, nem mindegyik faj felel meg egyformán kiképzési célokra, néhány klubtag éppen a nehezen kezelhető kutyákkal kapcsolatos problémákkal küzd. Ezzel kapcsolatban a klubelnök megemlítette, hogy idén a klubtagok házi engedmességi vizsgákat tartanak. A tavalyi tevékenységről szóló beszámoló során elhangzott, mely feladatokat sikerült 2008 során megvalósítani: megjavították

a kerítés egy részét, felújították a konyhát, kifestették a helyiségeket, az emésztőgödör új fedlapot kapott, megszilárdították a faluból odavezető utat, kiszélesítették a parkolót. Idén szeretnék befejezni a kerítés javítását, megerősíteni a ketrecek, felújítani a tető egy részét, az ablakokat, a teraszt, és kutyaszállót is létesítenének. A vita során kiderült: nemcsak a klubtagok, hanem kívülállók is eljárhatnak a kiképzőpályára kedvenc eibeikkel, a tagok segítenek nekik a kiképzésben. Bakonyi Pál polgármester, aki ugyancsak klubtag, felvetette: a közeljövőben létre kell hozni a városi önkéntes tűzoltóalakulatot, amelybe szívesen várja a szódói klub tagjait is. Felmerült az is, hogy a jövőben különféle kulturális és társadalmi rendezvényeken szorosabban együttműködhetne a város a klubbal.

(ik)

Tisztújítás volt a zselízi klubban

Sokol László Ferda Róbertet váltotta a sportklub élén. Az eddig lejátszott előkészületi mérkőzéseken a párkányiakat (itthon 1:0), a korponaiakat (idegenben 3:1), a deméndieket (itthon 1:0) és a garamkálnaiakat (itthon 3:0) is két vára fektették, s csupán a csekeiekkel döntetleneztek (itthon 0:0). Figyelemre méltó az is, hogy a csatárok nyolcszor találtak az ellenfél kapujába, míg Roland Fajčík hálóőrt csupán egy alkalommal kényszerítették megadásra az ellenfelek játékosai. „Porró Vili és Fúri Peti Fakóvezekényen, illetve Garamszentgyörgyön folytatja pályafutását, míg Jamriska Máté visszatér régebbi csapatához, Oroszkára. Sikerült viszont megszerezniük az eddig Nagysallóban szereplő Újváry Lácit, valamint az esztergomi együttest erősítő tapasztalt háttvédet, Marsal Zsoltot. Örülök, hogy kilenc hónapos angliai tartózkodásából hazatérve Kristófi Patrik is velünk alapoz. A 19 tagú keret heti három edzéssel készül a tavaszi összecsapásokra, s a cél nem lehet más, mint a bajnoki cím elhódítása” – tájékoztatott Štuller István edző. „Tizenöt évig voltam a párkányi csapat tagja, utoljára megyei bajnokságban szerepeltem. Remélem, hogy egy komoly sikersorozat áll mostani csapatom előtt” – vélekedett a 34 éves Marsal Zsolt.

(áb)

Március 8. a Szépnem ünnepe

„A nő akkor szép igazán, ha boldog, és akkor boldog, ha érzi, hogy szeretik.”

Rippl-Rónai József

Március van. Tavaszt sejtet a lágy tavaszi szellő fuvallata, a madarak csicseregése, a napsugár melege, s a Nő illatos virágként bontja szirmait március 8-án, nőnapon.

Nőnek lenni csodálatos!

Vedd észre végre a Nőben a Nőt, nőies varázsát, mely lelkén keresztül sugárzik. Minden hölgy gyönyörű, lényének kisugárzása, belülről fakadó szépségét tükrözi. Nézz a szemébe, s lásd meg benne a múltat, jelent, jövőt. Lásd meg benne, titkot sejtető törekény lelkét, s megannyi féltve őrzött kincsét.

A női lét szimbóluma az anyaság. Méhében fogant és fejlődik az új élet. Áldott állapot, melynek végén, a szülés során átélt kínzó fájdalmat, gyötrelmes szenvedést, feledteti a felsíró újszülött édes éneke. A legszebb dallam egy édesanya számára. A gyermek születése maga a földi csoda. Anyának lenni a legszebb érzés a világon. Egy anya féltő gondoskodása, feltétel nélküli szeretete, ölelő kedvessége, mellyel a család meleg szeretetét védi, összetartja, pótolhatatlan.

Kedves férfiak, vajon elgondolkodtak azon, hogy valójában mi tesz egy Nőt széppé, s mire vágnak a Nők? A Nő a gyönyör muzsikája, de ismerni kell a zenéjét, s nem szabad elfojtani

a nőiességét. Ha egy nő érzi, hogy törődnek vele, tisztelik, becsülik, szeretik, gyengédséggel és érzékiséggel ölelik körül, akkor szinte sugárzik a boldogságtól. A Hölgyek minden nap igénylik a szeretet megnyilvánulását, az érzelmi támaszt.

Tiszteljük, becsüljük, szeressük a Hölgyeket, Édesanyákat, Nagymamákat, mert nélkülük, mit sem ér az életünk! Tavaszi virágoktól illatos, boldog nőnapot kívánok a kedves Hölgyeknek!

„Az élet zenéjét a nők adják, akik őszintén, minden feltétel nélkül fogadják magukba a dolgokat, hogy érzéseiken át szebbé alakítsák át azokat.” **Richard Wagner**

Kántor Mária

ISKOLATÖRTÉNET

(Nyolcadik rész)

„A múltat tiszteld a jelenben és tartsd a jövőnek!”
(Vörösmarty Mihály)

Az előző számban már említettük, hogy a Zselízi Római Katolikus Népiskola tanulóinak száma 1933-tól minden évben fokozatosan csökkent. Ugyanis az 5. évfolyamot végzett növendékek (38-an) a Zselízen megnyílt polgári iskolába iratkoztak be. A Zselízi Református Népiskolából pedig 15 tanuló került a polgáriba.

Mielőtt ismertetnénk a zselízi polgári iskola megalakulását és működését, álljunk meg egy pillanatra a magyar polgári iskolák létrejötténél. Küzdelmes évek jegyében született meg a polgári iskola létesítésének gondolata. Magyarországon Csengery Antal, Szőnyi Pál és Gönczy Pál voltak az első harcosai. „A magyar kisemberek, a kis egyszemélyes iskolájává avatta az élet. Tanárai a nemzet napszámait emelik arra a szellemi magaslatra, amelyet a mai élet okvetlen megkövetel már a magyarság gerincétől, a néptől is” – olvashatjuk a polgári iskolákról szóló tanulmányban. A polgári iskola így tehát a városi kispolgárság igényeit elégíti ki. A fiú és leány polgári iskolák gyorsan meghonosodtak országszerte. Elvégzése után az alacsonyabb képzettséget igénylő tisztviselői, ipari, kereskedői pályák betöltésére nyílt lehetőség. A polgári iskolai hálózat gyors fejlődését mutatja az a tény, hogy míg az 1880/81-es tanévben 57 fiú és 53 leány polgári iskola működött Magyarországon, 1913-ra ez a szám már 201-re, illetve 325-re emelkedett.

Zselízen a polgári iskola 1933-ban nyílt meg két magyar és két szlovák tanítási nyelvű osztállyal. Dr. Söröss Jenő, a polgári iskola igazgatója az iskola történetéről a következőket írja: „Kezdetben a lévai állami polgári

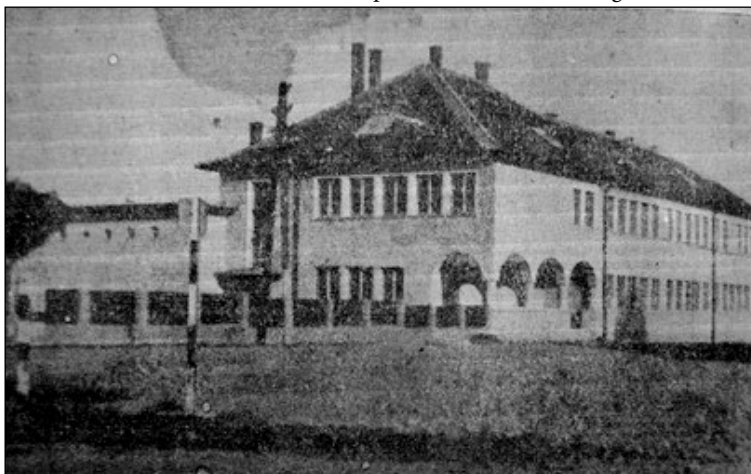
iskolának fióként volt a zselízi, s csak 1937-ben lett önálló, külön igazgatással. A csehszlovák törvények szerint létesített intézetnek csak három évfolyama volt. A polgári iskola 1. évfolyamába az elemi iskola 5. osztályának sikeres elvégzése után léphetek a tanulók. Az 1934–35-ös tanévben már három évfolyama volt az iskolának. A következő tanévtől ún. körzeti polgárirá alakult át, amelybe a tanulók kivétel nélkül kötelesek voltak járni az iskola székhelyének 5 km-es körzetéből. Az 1938–39-es tanévben a történelem sajátos alakulása folytán (müncheni egyezmény) az illetékes hatóságok átszervezték a polgári iskolákat. Így alakult meg a Zselízi Magyar Királyi Állami Polgári Fiú- és Leányiskola. Az 1939–40-es tanévben nyílt meg az intézet negyedik osztálya.”

A polgárinak nem volt saját épülete, az igazgatóság az osztályokat magánházakban helyezte el. A tanügyi és a polgári hatóságok ezért állandóan azon működtek, hogy a fejlődőképes intézet végre megfelelő elhelyezést nyerjen. Körültekintő, gondos munkájuk eredménye, hogy 1942-ben – a háborús nehézségek ellenére – elkezdődött az építkezés. 1943–44-ben még három épületben folyt a tanítás, de 1944 szeptemberében már a

szép, új, boltíves bejáratú iskolaépületben (az alapiskola mai épületében) kezdődött meg a tanítás. Az oktatás minden nehézség ellenére, a háborús időszakban is folyt, és csak 1944 októberében szakadt meg.

A polgári iskolának az 1938–39-es tanévben 185 tanulója volt, 1943–44-ben a nyilvános és magántanulók száma már elérte a 348-at. Ebben az iskolaévben a következő tanárok oktattak: Dr. Söröss Jenő igazgató, Bukovy Hedvig, Kadocsa Dezső, Lerner Emlér, Schlégel Ádám, dr. Sörössné Gaál Edit, Bakóné Horváth Teréz, Zsakay Erzsébet. Hitoktatók: Mészáros István róm. kat. esperes-plébános, Juhász Antal róm. kat. káplán, Konta Dezső ref. lelkész, Jungreis Áron izr. főrabbi.

Az iskola oktató munkájáról az évkönyvben (1943–44) Dr. Söröss Jenő a következőket írja: „A tanári kar azon fáradozott, hogy a nehézségek ellenére teljes értékű munkát végezzen. Mindent elkövetünk, hogy oktatói munkánk a korszerű középfokú iskola színvonalán haladjon. Különös gondot fordítottunk az anyanyelv, a honvédelmi ismeretek, valamint a nemzeti földrajz, történelem tanítására. Igyekeztünk a cselekvő hazafiságot beleoltani növendékeinkbe, mert a haza

A zselízi polgári iskola 1944-ben átadott épülete

Nyustyin Ferenc

Zselízi visszaemlékezések

Áttelepültek. Kik is ők?

Néhány hónappal ezelőtt emlékeztek meg kellő tisztelettel polgártársaink arról, hogy 1947 decemberében egy kétoldalú szerződés alapján 124 zselízi magyar nemzetiségű családot telepítettek át Magyarországra. Helyükre Magyarország délnyugati részéről áttelepültek szlovák családok, akik így visz-

urak, és jobbágyaiktól azonnal kilencedet követeltek a gabonából, mint ahogy az egyház követelte a tizedet. A környéken terméketlenség és járványok keserítették az életet. Az emberek tömegével menekültek a déli megyékbe, ahol a török után feldúlt és kiüresedett vidék maradt. Szlovákia mai területéről

németországi tanulmányai után 1767-ben Szarvasra érkezett az ottani szlovák mezőgazdászoknak segíteni. A szarvasi termőföld kalciumszegény volt, nem engedte át a vizet, és túl sós volt. Nyáron minden kiszáradt benne. Tessedik megtanította a szarvasiaknak megművelni ezt a földet, méghozzá úgy, hogy az alatta található sárgafölddel keverte meg. Ahol azelőtt egyetlen fa sem volt, gyümölcsfák kezdtek nőni, egész ligetek alakultak, és a kukorica is megtermett. 1780-ban Tessedik megalapította az első elemi iskolát. A mezőgazdasági beállítottságú iskola nagyon kedvelt volt, időnként 900 tanulója volt egyszerre az ország egész területéről. Megemlíthetjük Szeberényi Lajos békéscsábai papot is, akinek köszönhető, hogy az első világháború után szlovák nyelven is lehetett intézkedni a hivatalokban, és az iskolában szlovákul is kezdtek tanítani. Ebből is látszik az összetartozás egészséges szelleme. Kb. 200 évvel az odaköltözést követően, 1947-ben és 1948-ban kb. 70 000 szlovák nemzetiségű polgár települt vissza Csehszlovákia területére. Régiókba is érkeztek áttelepültek, pl. Garamszentgyörgyre, Tergenyére, Garammikolára, Szódóra, Nagysallóba vagy Zselíze. Sajnos pl. a magyarországi Baracson, ahova 32 zselízi magyar család került, sokan közülük azt érzik, hogy a többiek még mindig csak „áttelepülteként” tekintenek rájuk. Valljuk be, Zselízen is néhányan úgy tekintenek a háború után áttelepültekre, mint akik mindörökké csak áttelepültek maradnak. Kár. Ezen a helyzeten a kétoldalú tisztelet és tolerancia segíthetne. Kár lenne számolni, melyik oldalon volt több fájdalom és igazságtalanság. De sajnálatos, hogy ma sincs elég akarat erre. Hiszen a Duna mindkét partján az emberek többsége jó és rendes. Legalábbis abban bízik, hogy ilyen a többség.

Polka Pál

A Magyarországról átköltözött szlovákokat kényelvű felirattal várták

szaköltöztek a Felvidékre. Lehet, hogy ma e földrajzi megnevezés valaki számára zavaróan hathat. Számomra nem, hiszen ezek szép, értelmes történelmi elnevezések. Más kérdés, hogy a lakosságcsere annak idején rendkívül érzéketlenül történt. Mindkét oldalon fájdalmas emlékek merülnek fel az eseménnyel kapcsolatban.

De hogy is kerültek Békéscsaba vagy Szarvas környékére szlovákok?

Az egész a törökök kivonulásával kezdődött, miután csatát vesztek Érsekújvár, Buda és Bécs ostrománál. A feldúlt területre visszatértek a törökök elől elmenekült földes-

a lakosság egy ötöde, mintegy 200 ezer ember költözött el. Ismert Harruckern János György esete, aki az egyik déli megyében az újonnan betelepülteknek szabad hitvallást, az első két évben a jobbágyi kötelezettségektől való felmentést ígért, jobbágyainak megengedte, hogy saját malmot építsenek, és ingyen fát adott nekik templom építésére. Ilyen módon jött létre az első szlovák település 1718-ban Békéscsabán, majd a további 1722-ben Szarvason. 1746-ban Komlóson, 1754-ben pedig Nyíregyházán alakult szlovák telep. A déli szlovákok életében nagy szerepet játszott Tessedik Sámuel evangélikus lelkész, aki

A felszínen tartó víz

Azt mondják, a víz (mint a tűz) jó szolga, de rossz úr. Egyszerű folyadék, amely mindenhol körülvesz bennünket, de jelenlétét és fontosságát csak akkor tudatosítjuk, amikor túl sok, vagy túl kevés van belőle. Leonardo da Vinci, aki a maga idejében zseni volt, bizonyára zsenialitásának köszönhetően ezt mondta a vízről: „A víz varázslatos hatalmat kapott, hogy az élet mézgája lehet a Földön.”

Március 22-e e kijelentéstől ihletődve lett 1993-ban az ENSZ által a víz világnapjává nyilvánítva. A víz, ami annyira általános és közönséges, mégis, valljuk be, rajta áll vagy bukik világunk, civilizációnk és kultúránk. Egyre inkább stratégiai forrássá válik, és eljön a nap, amikor a vízforrásokért ugyanolyan kegyetlen (ha nem kegyetlenebb) harcok folynak majd az államok között, mint ma a kőolaj birtoklásáért. Nagyobb tiszteletre lenne ezért szükség az annyira általános folyadék iránt, hogy néhány évtized múltán március 22-e ne az ivóvíz emléknapja legyen. Közelebbi tájékoztatást a víz világnapjáról, az ivóvízről való gondoskodásról és a vízgazdálkodásról a www.formica.estranky.sk weboldalon találunk.

(gm)

A **Formica** polgári társulás a víz világnapja alkalmából lehetővé teszi a kutakból nyert **vízminták ingyenes kivizsgálását**. Az érdeklődők 2009. március 28-án 13.00 órától 16.00 óráig a Városi Könyvtárban adhatják le a vizsgálatra szánt vízmintákat. Bővebb tájékoztatást a vízminták kivizsgálásáról, a víz világnapjáról, az ivóvíz védelméről és a helyes vízgazdálkodásról a **www.formica.estranky.sk** weboldalon találhatnak.

Napvilágra

Az ifjú a placcon az engedélyével bizonytalanra tette a rendőröket. Precedenst teremtett. A későbbi esetek megbocsátásának okaként. Feljött a földalattiságból, kilépett a névtelenségből a

a) városvezetés tájékoztatásával és jóváhagyásával a helyszín és a feltételek betartása mellett,

b) a megrendelővel – jogi vagy természetes személlyel – való megegyezés nyomán.

A többiek vandálokként és kártevőkként károsítják más tulajdonát, vagyonát, és a környezet esztétikáját. A felelős az elkövető, a szülő, a gondozó. Szót kap a károsult, a rendőr, az ügyész, a bíró, a mediátor. A büntetőjogi felelősséget a tiszta tudat, a határozókészség és az elkövető akarata alapozza meg. 14 éves kortól. Az illegális graffity adrenalin sport. Mint a fiatalok és gyerekek delikvenciájának egy része.

A rengeteg feldolgozatlan információ hatásaként pubertás és adolescens jegyek keverékével vagy tele, meg hormonális és potenciális túlfűtöttséggel. Hosszú távú deprimációval, talán a magány és a meg nem értettség érzésével.

Átmeget. Ha elkezdész dolgozni. Eltartani magadat és családodat. Amikor megismered a munka és a mű értékét. Egyelőre kihasználatlan vagy, gyakran gyötör a semmittevés és az unalom. Ha a szülő nem tud kezelni („nincs ideje”, nem érdekli, sajnálja a gyereket), az iskola csak „játssza” az iskolát és ugyanúgy nem győzi ellátni feladatát, „egyedül” maradsz...

A nyilvánosság kérdő tekintete az iskolára szegeződik, a megelőzést és a megoldásokat követeli. Az igazság valahol közepén van. Az állam a családhoz és az iskolához fűződő viszonyában a közös nyelv, a célok és érdekek tekintetében. A Fekete Péter köztük röpköd.

Az egész lényege a gyerekekért viselt felelősség. Annak áthárítása az iskolára. A szülők kivonják magukat. Egyre nehezebben kezelhető tanulók, kommunikációs zavarok, a jogkörök és eszközök nélküli pedagógusok idegesek, a megsértett és érintett szülők panaszkodnak.

Az elsődleges felelősség a családé. A törvény szerint. Angyalként kell vigyázni a gyerekekre, viselkedésükre, tetteikre. A szociálisan nem alkalmazkodó, közömbös, túl öntudatos és a nem együttműködő kategória az oktató-nevelő folyamat zavaró és retardáló eleme.

A család az állam és annak virágzásának alapja, már a kezdetektől. Az utódot (mondjuk a következő elnököt is) felkészíti az iskolára (etikett, protokoll, belső fegyelem,

tisztelet és a tekintély megbecsülése). A gyermek morálisan felkészítve és motiválva lép az iskolába. Amilyen a szülő, olyan a gyerek.

Tisztelem fejezem ki az anyák, apák, nagyszülők és nevelők iránt, akik példásan gondoskodnak a rájuk bízott gyermekekről. Előnyben részesítem a házassággal szentesített klasszikus családmodellt. A hagyományával és öröklési alapjaival együtt. Ahol a biológiai szülők elválaszthatatlan társakként egyenlő mértékben nyújtják a szeretetet, a nevelést és a műveltséget gyermekeiknek. Mindenki a maga részét, de együtt: a férfi és nő viselkedés elengedhetetlen mintáját. A többi nevelési forma tökéletlensége miatt elmarad mögötte.

Az iskola a műveltség alapjait nyújtja a gyermeknek. Támogatja az adottság, a tehetség, a képességek és a készségek fejlesztését, felkészít az életre vagy a továbbtanulásra, tanácsot ad a pályaválasztást illetően. Amilyen az iskola, olyan a tanuló.

A tanár tanítson, neveljen! Nyissa meg a műveltség új távlatait, adjon tanácsot, irányítson, javasoljon, kínáljon! Pedagógia tudását és a didaktikus stratégiákat a katedrán használja, ne a vécén, folyosón, öltözőkben villogtassa annak kiderítése közben, hogy ki kivel verekedett, kit lopott meg, zsarolt, zaklatott, ki ivott, dohányzott, szipózott, rajzolt a falra, okozott kárt.

A pedagógust kihasználják. Más munkáját kell végeznie. Az ő dolga az oktatás és az arra való felkészülés. Valaki azonban elszívja az energiáját, és eltereli a figyelmét. A tanár elveszíti a tekintélyét, megbecsülését és a rangját. Már-már általános az a jelenség, hogy nálunk a pedagógusok korán elvesztik kezdeti lelkesedésüket, idő előtt kimerülnek, kiégnek.

Kamerarendszerre lenne szükség. A pedagógusok és a tanulók védelmében. Nem ellenük. A tantermek nyugalma és kényelme érdekében. A tettek dokumentálására. És hozzá egy hivatalos feljegyzés. Az igazgató dönt a folytatásról. Az iskola belső szerveivel, a szülőkkel, a külsősökkel, esetleg a bűnüldözési szervekkel együttműködve. A megelőzés lehetőségei:

1. Szülő a gyermekéhez: „Hova mész, és mire kell a festékszóró?” Ellenőriz, figyelemmel kísér, megteszi a szükséges intézkedéseket.

2. Tanár a tanulókhöz: „Lehúztam az internetről valamit a graffityról. Beszéljük meg! Világosítsatok fel!” Nem kell, hogy minden áron neki legyen igaza. Az sem, hogy mindig, minden áron felülkerekedjen. Érzékenyen, empátiával vezeti a beszélgetést. Hogy ne zárkózzanak el. Hogy szívesen járjanak is-

kolába...

3. Ön éppen a lapot olvassa. Tudja, hol van és mit csinál gyermeke? Biztos, hogy ott van, ahol ön gondolja, és azt teszi, amit ön feltételez?

Az iskola a „szakemberek” akaratának hálójában fetreng. És a politikai nominásokéban. A kádéhától az emkápén át az eszenpéig. A tanügyi törvény egy zűrzavaros hibrid. Az elsős bizonyítványokkal együtt. A magyar tankönyvekkel együtt. A politika és a nacionalizmus nem az iskolába való. Ki mint vet, úgy arat...

A katedrán pedagógus személyiségeknek kell állniuk, a törvény által védve és természetes tekintéllyel a folytonosan önképző tanárok minőségi, zavartalan és koncentrált munkájának alapján. A jó tanügyi törvény utasítására. A gyakorlat és az eredmények majd bizonyítanak.

Néhány gazdagabb szülő azt szereti, ha csemetéje márkás ruhában és cipőben jár-kel. Saját magukat reklámozzák ezzel, és presztízsüket. A többieknek mindegy, mások sajnálják és szomorúak miatta. Fel lép a búskomorság, az irigység, a szorongás, az agresszió és a zaklatás. Az iskolás legyen egyszerűen, tisztán és célszerűen öltözve. Mobiltelefonra sincs szüksége az iskolában. Még kivételesen sem.

Az erkölcs az etika része. Az öltözködésben és a ízlésben. A lányok olcsón kínálják félmeztelen feneküket és más bájaikat, ami „legalizálja” és lehetővé teszi a „divatdiktálást”. Ne tegyék ki őket a butító televízió és az utca hatásának!

Rossz, beláthatatlan és talán még rosszabb idők jönnek. Az amerikai példa szerinti fogyasztói társadalom ideje lejárt. A konzervatív, történelem által igazolt értékekhez való visszatérés kikerülhetetlen. Viselkedjünk úgy, hogy gyerekeinknek és unokáinknak ne kelljen reggeltől estig hazudnunk. És várnunk az adónkból összeállított „mentőcsomagokra”.

Össze kell kapcsolnunk a szülőket a gyerekekkel és az iskolával. Az állam jótekonny, értelmes felügyelete alatt. Amíg az igazság felveszi a cipőjét, a hazugság bejárja a fél világot. Megtörtént.

Az igazság sarka alatt a kételkedés csirázik. Talán az önöké is. Ne hagyják magukat lebeszélni! Annyi szeretet kapunk, amennyit adunk. Ez nem mindig jön össze. Próbálkozzunk tovább! És adjunk! Nyugalmat és békét kívánok lelküknek. Önöké a szó. Önöké! Közeledik a pedagógusnap. Ne feledjék!

Mgr. Juraj Režo

ThDr. Fischer-Colbrie Ágoston

A püspökre emlékeztek

Teológiai tanulmányi napot tartottak február 17-én Zselízen, amelyet a Pazmaneum Társulás és a zselízi római katolikus plébánia ThDr. Fischer-Colbrie Ágoston, Zselíz szülöttje emlékére szervezett. Ő a katolikus egyház kassai püspöke volt Magyarországon, majd Csehszlovákiában.

A tanulmányi nap témája: A katolikus egyház az emberi jogok védelmében. Galgóczi Rudolf esperesplébános ünnepélyes megnyitója után érdeklődéssel hallgattuk Molnár Péter felvidéki származású váci egyházmegyes lelkipásztor előadását, amely az emberi jogok kérdéseivel foglalkozott. Ezt követte ThDr. Török József, a budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetem egyháztörténész professzorának előadása: Fischer-Colbrie Ágoston életműve az egyház szociális tanításának tükrében. Ismertetés hangzott el az üldözött keresztények emberi jogainak védelméről is.

(in)

Mint ahogyan az *A püspökre emlékeztek* c. írásban is említettük a teológiai tanulmányi napot Fischer-Colbrie Ágoston püspök emlékére szervezték. Ennek kapcsán az alábbiakban ismertetjük a zselízi származású, kassai püspök életét és munkásságát.

Fischer-Colbrie Ágoston 1863. október 16-án született Zselízen. Apja Fischer-Colbrie Antal német származású (aki francia anyja után kapta Colbrie második nevét), a Breunner grófi család erdőmestere volt. Anyja Kovarz Szerafina Ausztriából származott. Ágoston fiuk önéletrajzában magyar anyanyelvűnek vallotta magát, emellett többekévébő tökéletesen 11 további nyelvet beszélt. Az alapiskolát szülőhelyén végezte, gimnáziumi tanulmányait Kremsmünsterben (Felső-Ausztria), Pozsonyban és Esztergomban folytatta. A teológiát a bécsi Pazmaneumban és Augustineumban tanulta, ahol Lackenbecher-díjat nyert kiváló arab fordításáért. Önéletrajzában közli, hogy a kapott pénzen festett ablakot vásárolt a zselízi katolikus templomba. 1886. március 20-án szentelték pappá Esztergomban. A teológia doktorává 1888-ban avatták, utána káplán lett Budapesten. Ezt követően az esztergomi érsekség papjaként különböző méltóságokat szerzett. 1890-ben Bécsben császári udvari káplán, az Augustineum tanulmányi igazgatója, a Pazmaneum rektora és az egyetem hittudományi

karának tanára lett. 1892-ben rábízták Rudolf trónörökös lányának, Erzsébet főhercegnőnek a hitoktatását. 1904 decemberében a pápa Bubics Zsigmond kassai püspök mellé koadjutorrá (segítő, helyettes püspök, aki rendszerint az idős püspök örökébe fog lépni) nevezte ki, teljes utódlási joggal. 1906. február 1-jétől a kassai egyházmegye apostoli adminisztrátora lett, majd Bubics Zsigmond halála után, 1907. május 30-án kassai megyéspüspökké szentelték.

Húszéves kassai lelkipásztori, szociális és tudományos működése mély benyomást hagyott az egyházmegye életében. Megyéspüspökként legalább ötévente felkereste egyházmegyéje minden egyházközségét. Ferenc József 1915-ben vaskereszt renddel, I. Ferdinánd bolgár cár pedig a polgári törekvés rendjének nagykeresztjével tüntette ki. 1916-ban Rozsnyó város díszpolgára lett, 1918-ban pedig megkapta a polgári katonai rend 1. fokozatát. 1919-ben, miután letette a hűségesküt a csehszlovák államra, a hatóságok a helyén hagyták. Az új államhatárok miatt Sátoraljaújhelyen vikáriátust szervezett. 1920-ban aktívan közreműködött a Keresztényszocialista Párt létrehozásában. A csehszlovák hatóságok kritikusan néztek tevékenységére és feltehetően kísérletet tettek elmozdítására. Többek között azért is, mert 1924–1925 fordulóján a szlovákiai püspökökkel

közös pásztorlevelet írt híveihez, felszólította őket, lépjenek ki az anarchista, nihilista, szocialista és kommunista egyesületekből. A dokumentum aláírói között az első helyen az ő neve szerepelt. Érdekes azonban az is, hogy 1912-ben a Magyar Figyelő októberi számában megjelent cikk „a kassai püspököt hazafiatlan emberként ismerteti.” Azt róják fel neki, hogy „a magyar befolyást gyöngíti a szlovákság körében.” A Felvidéki Újságban (1912 nov.) viszont egy memorandum jelent meg, amelyben tételesen felsorolják azokat a tevékenységi formákat, amelyek a püspök hazafiságát igazolják. A különböző tanulmányokból egyöntetűen kitűnik, hogy Fischer-Colbrie Ágoston püspök nem tett különbséget a külön-

tanítása pedig – akár írásban, akár szóban – csak azon a nyelven folyhat, amelyet a nép ismer. Az egyháznak minden nemzetiséggel a maga nyelvén kell érintkeznie” – olvashatjuk a püspök tanulmányaiban. Lelkipásztori működése idején hűen szolgálta az egyházat és a hívőket egészen 1925. május 17-én bekövetkezett haláláig. Koporsóját a Szent Erzsébet-dóm altemplomában helyezték el. A liberális Kassai Napló több terjedelmes és tiszteletteljes cikkben búcsúztatta a püspököt mint a város polgárainak vezetőjét. Márai Sándor Egy polgár vallomásai című művében Fischer-Colbrie Ágostont mint szentéletű, nagytekintélyű aszkétát írja le.

(Befejezés a következő számban.)

böző nemzetiségekhez tartozó polgárok közt, szerinte az egyház előtt minden ember egyenlő értéket képvisel. „Külön kell szólni még a népvédelemnek arról a részéről, amely a nép értelmi és erkölcsi értékét ismeretterjesztés útján kívánja különösen emelni. A népet szellemi táplálékától megfosztani nem lehet. A nép

Felhasznált irodalom:

Mária Mihóková: *ThDr. A. Fischer-Colbrie, jeho život a dielo*
Filep Tamás Gusztáv: *Etatizmus és karitás* (Új Szó, 2005.febr. 4)
Ladislav Vincze: *Apoštol chudobných* (Nové Pohronie, okt. 2003)

Feldolgozta: Nyustyin Ferenc

Írjuk, mondjuk helyesen!

Földrajz vagy geográfia?

Tankönyvfördítőként sűrűn találkozom egy furcsa, de talán megmagyarázható jelenséggel. A kisebbségben élők (tehát ez esetben a szlovákiai magyarok) gyakran gondolják úgy, hogy amikor a többség nyelvhasználatában (vagyis a szlovák nyelvben) megváltozik valami, akkor azt a kisebbségnek is követnie kell. Ennek legklasszikusabb példáját épp a tankönyvekben fedezhettük fel néhány évtizeddel ezelőtt, amikor a szlovák matematikatanönyv-szerzők elkezdtek kínosan ügyelni arra, hogy következetesen megkülönböztessék a *kružnica* és a *kruh* szavakat. (Bár a következetességről érdemes lenne egy kissé elgondolkodni, hiszen – például – a *körív* még sokáig *kruhový oblúk* maradt, pedig az új felfogás szerint *kružnicový oblúk*nak kellett volna azonnal nevezni.) Ezt a két fogalmat a magyar szakirodalom is megkülönbözteti, de nem úgy, ahogy bekerült a korábbi tankönyvekbe. A *kružnica* megfelelője a *körvonal*, de a *kruhnak* nem a *kör*, hanem a *körlap* vagy a *körlemez* felel meg.

De a magyar nyelvhasználatban, ha nincs félreértésre mód, a két fogalmat a *kör* szóval helyettesítjük. És – bármennyire hihetetlen – ennek a szónak, ha jól belegondolunk, a szakirodalomban nincs szlovák megfelelője. Persze, emiatt egyik nyelvet sincs jogunk gazdagabbnak vagy szegényebbnek neveznünk, hiszen számos fordított példát is ismerünk. A legismertebb a *desatinný zlomok* és a *desatinné číslo* esete, hiszen a magyarban ezeknek egyetlen szó felel meg: a *tizedestört*. (A *tizedes szám* nem létezik a magyar nyelvben, ezt az ötvenes évek tankönyvfördítói találták ki. Sajnos, több generáció meg is tanulta.)

A rendszerváltás után észrevehettük, hogy a szlovákul *zemepisnek* nevezett tantárgy egyszeriben *geográfiára* változott. Érdekes volt a szlovák tankönyvírók magyarázata: „A múltban földrajznak nevezték ezt a tantárgyat. A korszerű tudományak geográfia a neve.” Tehát kimondták, hogy a *zemepis* egy elavult elnevezés, aki nem akar elmaradottnak látszani, az ezen

túl *geográfiának* fogja nevezni a földrajztudományt és a tantárgyat is. Ezt a szlovák nyelvben „deklarált” változást azonban nem kellett volna kritikátlanul a magyar fordításokban is elfogadni. Hiszen a magyar nyelvben a legkomolyabb földrajztudósokat foglalkoztató intézetet évszázadok óta és ma is Földrajztudományi Intézetnek, a szaklapot Földrajzi Közleményeknek nevezik. Akik írják, földrajztudósok. Akik a földrajzot és a földrajztudományt oktatják, földrajztanárok. A geográfus nem több és nem is kevesebb, mint a földrajztudós. Ezzel szemben azt tapasztalhattuk, hogy a középiskolai bizonyítványokon a földrajz *geográfia* lett, az alapiskolákban megmaradt a *földrajz* tantárgyelnevezés. (Fülszámom voltam, amikor néhány éve egy nyolcosztályos gimnáziumba járó „prímós” azzal bosszantotta az alapiskolába járó nővérét, hogy *ti „csak” földrajzot tanultok, de mi már geográfiát*. Mintha a geográfia magasabbrendű lenne a földrajznál.)

Először földrajztudósaink – sze-

rencsére – következetesen foglalkoztak azzal, hogy a földrajzi szakkifejezéseknek magyar nevet találjanak. Nem tudom, van-e még egy olyan nyelv a világon, amelynek olyan kevés idegen szóra lenne szüksége a földrajzi (főleg természetföldrajzi) fogalmak megjelöléséhez. Persze, nem kell elzárkózunk a nemzetközi megnevezésektől, de jó tudni, hogy a gleccser magyarul *jégár*, a cunami *tengerrengés*, a klíma *éghajlat*, a dzsungel *őserdő*, a hórész *sasbérc*, a glóbusz *földgömb*, a plázs inkább *föveny*...

Tehát ne készítsük a tanulóinkat (és a diákjainkat se!) *geográfiai olimpiára* (még kevésbé olimpiászra), hanem *földrajzi olimpiára*, Teleki Sámuel is hagyjuk meg inkább *földrajzi felfedezőnek*! Van egy újkeletű kifejezés is: a GIS (Geographic Information System). Akár hiszik, akár nem, az illetékes tudósok ezt sem Geográfiai, hanem Földrajzi Információs Rendszernek fordították.

Horváth Géza

Zenés-képzőművészeti workshop a kultúrházban

Milyen színű a zene? Le lehet a zenét festeni? Milyen szállal kapcsoljuk össze a hallottakat és látottakat, és mi kell ahhoz, hogy a melódia és a színek kavalkádjában alkotni tudjunk?

Ezekre a kérdésekre talán már ismeri a választ a Franz Schubert Művészeti Alapiskola néhány tanulója, akik február közepén részt vettek a *Zene színei* elnevezésű foglalkozáson a művelődési otthonban. A workshopot két Szlovákiában élő ukrán művész vezette. Mykola Biloshytsky és felesége, Oksana Lukomska a BonArt művészeti csoport tagja, a két napos foglalkozás során a képzőművészet új irányból való megközelítésére tanította a gyerekeket. Zenére festettek, vagy ha úgy tetszik: a zenét festették le. A február 11–12-én tartott foglalkozáson a művészeti iskola pedagógusai és növendékei szolgáltatták a zenét – szünet nélkül, egész nap. A fiatal képzőművészek ideiglenes oktatóik vezetésével próbálták átérzeni a zenét, és érzéseiket a vászonra vinni. Az eredmény várakozáson felülre sikeredett, amit egyrészt a képzőművész-páros is megerősített, másrészt saját szemével is meggyőződhetett róla mindenki, aki megnézte a munkákból összeállított kiállítást. A kiállítás megnyitóján február 12-én a művelődési otthonban részt vett városunk polgármestere és mindkét alpolgármestere, a gyermekek szülei és jó néhány érdeklődő is. „Zselíz számunkra a zene városa, mert Schubert letörölhetetlen nyomot hagyott itt. A célunk az volt, hogy a gyerekek a zenével, a színekkel, a rajzolással foglalkozhassanak két napon át. Eleinte nem volt meg az összhang, de

később a gyerekekből szinte munkamániások lettek” – mondta a megnyitón Mykola Biloshytsky. „Nem arról van szó, hogy konkurrálnánk a művészeti iskoláknak, egyedi hozzáállásunkkal inkább kiegészítjük őket” – tette hozzá később lapunknak válaszolva, majd elárulta: nagyon sajnálja, hogy el kell búcsúzniuk a gyerekektől, szívesen visszatérne

Zselízre, hogy tovább folytassák velük a foglalkozásokat. Talán összjön valahogy... (cy)

Egyházmegyei Kórustalálkozón vendégszerepelt a magyar iskola gyermekkara

Február 24-én Budakeszin szerepelt a magyar alapiskola gyermekkórusa, amelynek vezetője Horváth Géza karnagy, tanár. A Prohászka Ottokár Katolikus Gimnáziumban megtartott Egyházmegyei Kórustalálkozó vendége volt a felső tagozatos tanulókból álló, 40 tagú gyermekkar, amelynek színvonalas előadásait az anyaországban is ismerik, ugyanis ennek köszönhetően kapott egyetlen határon túli énekkarként meghívást.

A koncertet Kőrösiné Merkl Hilda igazgatónő nyitotta meg a kórusokat üdvözlő szavaival. Majd az egyházmegye következő általános iskoláinak kórusai mutatkoztak be: a fesztiválnak otthont adó Prohászka Ottokár Gimnázium gyerekkara Fodor András vezényletével, a Szent Margit Általános Iskola Tatabányáról Kovács Zsófia vezényletével, a Mariánium Általános Iskola Érdről Nehlich Zita vezényletével, a Szent Imre Általános Iskola Ráckevéről Adorján Gáborné vezényletével és a Mindszenty József Általános Iskola Budaörsről Komjádné Udvarnoki Margit vezényletével. A műsorban gregorián énekeket, miseénekeket, népének-feldolgozásokat hallhattunk. A bemutatkozásokat a vendégként fellépő zselízi Franz Schubert Gyermekkar műsora zárta: egy őskeresztény nagybőjti himnusszal kezdtek, ezt követően Padre Francesco Soto: *Nell' apparir del sempiterno sole...* című művével folytatták, melyet hegedűn kísért Németh Veronika, a klarinétszólamokat Palik Gábor és Balla Ádám játszotta. Menegali Jesu, *Salvator mundi* című művét latin és magyar szöveggel is előadták. Ezután Bárdos Lajos: *Mária, Mária* című feldolgozása következett. Orgonán kísért Jurkovszky Valéria. A műsort Karai József Csuka Zoltán versére írt *Csendes esti fohász* című kórusművével folytatták. Tóth Béla Letenyén gyűjtött *Boldogasszony édes* című népénekét Péter Szabó Polikárp feldolgozásában hallhatták. Zongorán kísért Jurkovszky Valéria. A műsort Berkesi Sándor *Vígan zengjétek*

című karácsonyi feldolgozásával zárták. Zongorán Jurkovszky Valéria kísért, a furulyaszólamot Balla Ádám játszotta.

A rendszeres, nehéz, kitartó munka után megérdemelten részesültek sikerben és elismerésben az énekkar tagjai. A felnőtteknek írt darabokat is színvonalasan adták elő. Az, hogy megállták helyüket egy anyaországi fesztiválon is, lelkesíti őket, és erőt ad nekik a további kemény munkához. Mindannyian büszkék Horváth Géza tanító bácsira a sikerért, és hálásak az élményért, a tőle kapott tudásért.

A fesztivál zárórészeként az összkar, az *Ó, jertek énekeljünk* című angol kánon a feszültséget feloldó, az együtt éneklés élményéből fakadó kitörő örömmel szólt.

Végül okleveleket adtak át a kórusvezetők számára. Búcsúzás előtt Fodor András, a rendezvénynek otthont adó iskola kórusának vezetője, ének-zene tanár végigvezette a legmesszebből jött zselízi csoportot az iskolán. Bepillanthattak a meghitt hangulatú, gyönyörű kápolnába az iskolaépület tetőterében, és megnézték a „magyar szobát”, amelyre, ahogy Fodor András mondta, nagy szükség van az anyaországban is, hiszen ott sem mindig egyszerű magyarnak lenni.

Nagy Csilla

Hova tegyük az építkezési hulladékot?

Az építkezési hulladék az építkezéseken, az azt biztosító munkák során, illetve az épületek karbantartása, felújítása és bontása során keletkezik. Nem tartozik ide az építkezési anyagok és elemek előállításánál felhasznált hulladék, sem a gyártásukra használt nyersanyagok kitermelése során keletkezett hulladék. Az építkezési hulladékba nem való az azbeszt és egyéb veszélyes hulladék (pl. az eternit-tetőelemek, azbesztcsovek stb.).

Ide tartozik viszont az ún. apró építkezési hulladék – olyan építkezési hulladék, amelynek a térfogata nem haladja meg az évi egy köbmétert, természetes személy (nem vállal-

építkezési hulladékot. Hogy elkerüljük a felszámolásával kapcsolatos esetleges kellemetlenségeket, még a munkák elkezdése előtt ajánlatos biztosítani az elhelyezés módját.

Amint elrugaszkodunk a felújított ház vagy lakás szívet melengető gondolatától, a helyszínre a munkálatokkal kapcsolatos szorongás költözik, amely során felmerül a kérdés: mi legyen az építkezési hulladékkal? A válasz egyszerű: vigyük a hulladéktelepre vagy olyan helyre, ahol ismét felhasználhatják.

2008 szeptemberében a tergenyei hulladéktároló területén átadták az inert hulladék gyűjtésére és tárolására szolgáló berendezést is, amelyet a zselízi MIKONA plus Kft. üzemeltet. Az inert az a hulladék, amely nem megy át jelentős fizikai, kémiai vagy biológiai átalakuláson. Jellemzője, hogy vízben nem oldódik, nem ég illetve más fizikai vagy kémiai módon nem reagál, nem bomlik le biológiai úton, vagy nincs kedvezőtlen hatással a vele kapcsolatba kerülő más anyagra oly módon, hogy abból környezetszennyezés vagy emberi egészség károsodása következne be.

E gyűjtőhelyen olyan hulladék helyezhető el, amely nem ment át előzetes osztályozáson, újrahasznosításra vagy anorganikus anyagok

nyerésére szakosodott, speciális engedéllyel rendelkező vállalatok által. Az ilyen hulladék, miután átmegy az ezzel kapcsolatos folyamatokon, építkezési anyagként jellemezhető – olyan nyersanyag, amely megfelel az illetékes előírásoknak.

A telephelyet 3100 négyzetméteren építették meg, kapacitása 18 600 köbméter. Munkanapokon reggel 8:00 és délután 16:00 óra között tart nyitva. A következő hulladékok helyezhetők el itt:

- 17 01 01 – beton
- 17 01 02 – téglá
- 17 01 03 – csempe, talajcsempe, kerámia
- 17 01 07 – beton-, téglá, csempe-, talajcsempe- és kerámiakeverékek,
- 17 03 02 – bitumenkeverékek
- 20 03 99 – apró építkezési hulladék

A jogi és természetes személyek tovább produkálják az illegális hulladéklerakatókat. Ezek száma egyre növekszik, csaknem minden községben vannak, az okozók kiletét szinte lehetetlen kideríteni.

Hogy környezetünk tiszta legyen, kisebb-nagyobb szemétkupacok nélkül, háza vagy lakása átépítése esetén válassza az építkezési hulladék elhelyezésének legális módját, egy olyan tárolóban való elhelyezéssel, mint amilyen a Zselízhez közeli Tergenyén található.

Pásztor Anikó,

a tergenyei hulladéklerakat üzemvezetője

kozó) által végzett, építkezési engedélyt vagy bejelentést nem igénylő általános karbantartó munka közben keletkezik.

A házak vagy lakások felújítása előtt fontos arra is gondolni, hol helyezük el az

Kuczmann Erika Jókai-díjas

Örömmel értesültünk róla, hogy Kuczmann Erika, a Zselízi Comenius Gimnázium tanára február 21-én Komáromban átvette a Jókai-díjat. A díjról és a díjnyertes munkájáról kérdeztem a szerzőt.

Mit kell tudnunk a Jókai-díjról?

– A Révkomáromi Jókai Közművelődési és Múzeum Egyesület, valamint a Budapesti Falvak Kultúrájáért Alapítvány által a névadó Jókai Mór és a fiatalon elhunyt Dr. Szénássy Árpád, okleveles mérnök, a Magyar Kultúra Lovagja emléke előtt tisztelegve 2006-ban alapította a Jókai-díjat. Az első díjkiosztás 2007. február 18-án, Jókai születésnapján volt. A témaválasztással az alapítók közös célja mindig az, hogy Jókai Mór, Komárom nagy szülötte neve és szellemi hagyatéka soha ki nem hunyó fényvel világítson az elkövetkező évtizedekben, századokban, ahogy ez a Jókai Egyesület 2000-ben írott Alapító levelében is megerősítette. **Matematikatanárként, a gömbi geometria népszerűsítőjeként ismerünk. A rovásírás-versek szervezéséből is kiveszed a részed. Néhányan ismerjük költeményeidet is. De honnan jött az ötlet, hogy egy irodalomtörténészről írj tanulmányt?**

– Az olvasók engem főleg diákjaim matematika versenyeredményei ill. a mezőcsáti testvériskolával tartott kapcsolatunk beszámolóiból, és a IV. Felvidéki Rovásírásverseny megszervezése révén ismerhetnek. Felső tagozatos koromban magyar–történelem szakos tanárnak készültem, és csak a véletlenek összjátéka volt, hogy matematika–oroszlakos tanárként végeztem. De az irodalom szeretete máig él bennem. Néhány versem többek között 2006 márciusában a pozsonyi Irodalmi Szemlében, ill. tavaly az Átkelő folyóiratban már megjelent, de ekkor indultam első ízben irodalmi pályázaton. Úgy gondoltam, hogy tanulmányommal egy missziót

is teljesíthetek annak érdekében, hogy a tudatosan elhallgatott, s kiemelkedő nagyságában ma sem eléggé elismert politikust megismerje a közvélemény. Esterházy János élete, áldozatvállalása, politikai tisztánlátása mai korunk számára is példaképpül szolgálhat. A Jókai-díjat ekkor Cegléd József Kázmérnak Fattyúkiáltás című írása érdemelte

ki. A szerző ebben a műben Esterházy Jánosnak az 1955-ös általános amnesztia kihirdetése előtt, a Bory-i börtönben megélt óráit idézi. Különdíjban részesült Tarics Péter Ma is ég az oltár című tanulmánya. Én pedig díszoklevelet kaptam.

A 2008-ban hirdetett pályázat során Beöthy Zsolt, kiváló irodalomtörténész, akadémikus, közéleti személyiség és szónok életét és munkásságát kellett feldolgozni. Akiről egy évvel ezelőtt még csak nem is hallottam. De mivel a téma felkeltette az érdeklődésemet, rengeteg cikket olvastam róla, tanulmányoztam a kor történelmét és több írását, többek között A magyar irodalom kistükrét is áttanulmányoztam.

Hogy mutatná be nagyon röviden Beöthy Zsoltot az olvasóknak?

Beöthy Zsolt 160 éve született Budapesten, de mindvégig Komáromot tartotta szülőföldjének. Vallotta, hogy „igazi szülőföldünk az, ahol lelkünk megszületett: eszmélkedésre, érzésre,

gondolkodásra.” 29 éves korában már az Akadémia levelező tagja volt. 40 éves egyetemi tanári pályája folyamán vonzó modorú előadásaiban egy egész tanárgeneráció működésének szabott irányt, számos tanári kézikönyvet írt. Nevéhez fűződik az 1879-ben kiadott *A magyar nemzeti irodalom történeti ismertetése*, mely középiskolai tankönyvként 14 kiadást ért meg. Munkássága elismeréseként korának valamennyi hazai irodalmi társasága tagjává választotta, és 1900-ban a Kisfaludy Társaság elnöke lett. A Jókai Közművelődési és Múzeum Egyesület első elnökeként rengeteget tett Komáromért és a felvidéki magyarságért.

Milyenek voltak a pályázati feltételek?

– Pályázni nyomtatásban meg nem jelent, legalább 10 oldalas, legfeljebb 30 oldalas munkával, szépirodalmi alkotással, történeti tanulmánnyal, értekezéssel lehetett. A pályázat jelíges volt. 2008. szeptember 30-ától izgatottan vártam az eredményre. Annál is inkább, mert a Szénássy Zoltán helytörténészből, dr. Végh Károly irodalomtörténészből, dr. Völgyessi Orsolya és dr. Csáky S. Piroska egyetemi tanárokból, Végh József íróból, Stancsics Erzsébet és Szántai Sándor sokkötetes írókból, költőkből álló zsűri a pályaművek tartalmi értékelése mellett külön súlyt fektet a dolgozatok nyelvi – stilisztika, helyesírás – színvonalára.

Milyen volt a díjátadás?

– A „Jókai-díj 2009” ünnepélyes díjkiosztását 2009. február 21-én 14.00 órai kezdettel tartották Révkomáromban, a Kultúrpalota – Dunamenti Múzeum dísztermében. E falak közt Beöthy Zsolt szelleme is ott ragyog, hiszen ő kezdeményezte és vezette a Kultúrpalota megépítését. Az eltelt három esztendő bizonyította, hogy ez a díj, ez a pályázat nagy lehetőségeket rejt magában. Egyrészt lehetőség, ösztönzés az alkotóknak, hogy bemutassák műveiket, kapcsolatot teremtsenek egymással, másrészt lehetőség az alapítóknak, hogy találkozzanak, megismerjék egymást, az alkotókat, hogy tanuljanak egymástól, hogy együtt gondolkodjanak. A tavalyi díjá-

tadáson megismerkedtem egy szombathelyi kollégánóvel, aki szintén írogat, s azóta is tartjuk a barátságot, elolvassuk és véleményezzük egymás munkáit. Meizner Ferencné Döme Zsuzsának hívják, s miután elolvasta írásomat, arra kért, majd engedjem meg neki, hogy megismerkedjék Jókai kezét. A Jókai-díj tárgyasult formája az arany díszoklevél és a Jókai-díjat tanúsító oklevél kivül ugyanis Jókai Mór jobb kezének márványlapon elhelyezett festett gipszmásolata, melyhez 1 000 euró pénzjutalom társul a bíráló bizottság döntése alapján, melyet minden évben dr. Szénássy Árpád özvegye ajánl fel.

Tudhatunk-e valamit a többi pályaműről?

– Az idei tíz pályamunkából a zsűri hatot tartott értékelésre érdemesnek, és két munkának is egyforma pontszámot adott. Megosztva kaptam a díjat a komáromi Tarics Péter újságíró és rovásíró barátommal. A díjat dr. Szénássy Árpádné, Szénássy Zoltán komáromi helytörténész, Végh József, a Falvak Kultúrájáért Alapítvány Jókai Emlékbizottságának elnöke és Nick Ferenc, a Kuratórium elnöke, a Magyar Kultúra Lovagja adta át. A díjátadás után megkoszorúztuk Jókai szobrát, majd a Klapka vendéglőben rendezett vacsorán vettünk részt, ahol elbeszélgethettünk a zsűri tagjaival.

Talán fölösleges a kérdés: örülsz a díjnak? Kötelez-e valamire ez az elismerés?

– Nagy megtiszteltetésnek érzem, és nagyon örülök, hogy az *Akit szerettek az istenek* c. kismonográfiám elnyerte a zsűri tetszését. Ez arra ösztönöz, hogy tovább folytassam a tanulást (hiszen minden pályázat során rengeteget tanulok), és hogy tovább terjesszem a magyar kultúrát, ébren tartsam a felvidéki magyarságot, hogy a magyarság történelme közös, és van mire büszkének lenni nekünk, felvidéki magyaroknak is. Mert a 17 év óta, mióta itt élek és dolgozom, én is ízig-veéig felvidékieknek tartom magam.

Gratulálok a Zselízi Hírmondó minden olvasója nevében! Köszönöm a beszélgetést.

–hg–

Telekcsere x-edszer

Nem akartam nyilvánosan hozzászólni a telekcsere ügyhöz. Ha az embert egyszer megbélyegzik, hogy nem döntött objektíven, és hogy döntése mögött nemcsak a meggyőződés, hanem valami más is megbújik, nincs értelme magyarázkodni. Mégsem tartom magam eredeti elhatározásomhoz, és reagálok az enyhe támadásokra. Ennek oka az, hogy az általam prezentált gondolatok, amelyek befolyásolták döntésemet, nem jutottak kellő mértékben nyilvánosságra. Tehát, ha megengedik, nézeteimet megosztanám önökkel. Döntsék el, hogy gazdasági vagy vállalkozói látásmódom helytelen-e.

– A termőföld bérbeadásából a város költségvetésébe évente kb. 110 000 korona folyt be összesen. A városnak ugyanakkor nincsenek építkezési telkei, az utolsó szabad csikókerti telkeket 350 koronás

négyzetméterenkénti áron „szótták” el. És több már nincs ott.

– Ha ma két lehetőség közül kellene választaniuk, hogy hol építsenek családi házat, északon a Kert utca mögötti területen, vagy egy csendes, Garam melletti helyszínen, hogy döntetnének? Az én döntésem egyértelmű lenne. Szerintem általános trend, hogy a munkahely lehet zajos környezetben, de az otthon nyugodt helyen legyen. Sajnos a városrendezési terv a város északi részén levő mezőt választotta, ahol fúj a szél, nincs zöldövezet a mezőgazdászok trágyáznak és permeteznek. Még egy apróság – az új utca Mikolán csatlakozna a beépített Sznf utcára. Hogy az új utca átjárhatóvá váljon, ki kell sajátítani valakinek az udvarát vagy házat, és bekötőutat építeni. Ez szerintem megengedhetetlen.

– Szerintem a vágóhídtól (amelyből már soha nem lesz

vágóhid) az OSP felé 20 attraktív építkezési telek jöhetne létre. Mit jelent ez Zselíz számára? Pl. 20 új családot, akik itt vásárolnának, vennék igénybe a szolgáltatásokat, adót fizetnének, támogatnák a kultúrát és a sportot. És legalább rend lenne a vágóhid mellett. Világos, hogy ki kell építeni az infrastruktúrát, ami szintén pénzbe kerül. De ilyen projektekre nagy valószínűséggel lehetne forrást szerezni. Sőt, állítom, hogy a városi hivatalban meg is lehetne spórolni valahol (erről talán legközelebb...). Tehát számoljunk, mennyit is ér 20 telek 300 000 koronánként? 6 milliót. És egyelőre csak a vágóhid és a vadászház közti terület egy negyedének kihasználásáról beszélünk.

– A csere részeként a városi fürdő is gazdát cserél, amellyel eddig nem rendelkezhattunk. A telek a mezőgazdasági szövet-

kezet tulajdonában volt, és amíg nem a városé, csaknem lehetetlen befektetőt találni rá.

Tehát mi is a tulajdon, és mik az értékek? Az, ha valamit birtoklunk, de nem tudjuk rendszeresen kihasználni, csak a jó érzésünk van meg a birtoklásból? Hogy „talán valamikor többet tudunk belőle kihozni”? Mikor lesz az a valamikor, és mennyi az a több? És mi van, ha kevesebb lesz? Vagy semmi? Vagy nem is annyira a telekcsereről van szó, hanem valami másról? Közelednek a választások?

Tulajdon lehet a potenciál, a fejlődés és a haladás. Ha nem használjuk ki a potenciált, amit a város ezzel a cserével szerzett, talán hibát követünk el. De ha ki tudjuk használni, sokkal nagyobb mértékben tudunk hozzájárulni a város fejlődéséhez, mint a termőföld bérbeadásával.

Martosy Péter

Értékeltek a volt rendőrök

LEKÉR (Ottmár Gábor) – A Nyugalmazott Rendőrök Szövetsége (NYRSZ) helyi szervezetének évről-évre taggyűléséhez február 14-én a község polgármestere, Csudai Róbert és a helyi vadásztársaság vezetője biztosított színhelyet a vadászházban. A levegőben öngyűlés illata terjengett, amely kellemes befejezést sejtetett. Az eseményre Berek Sándor, a Szlovákia speciális kutyásmegő csoport vezetője, Bakonyi Pál, Zselíz polgármestere, Martosy György, a vadásztársaság képviselője és Michal Čačko, a NYRSZ elnökségi tagja is elfogadta a meghívást.

Az ülést Ludovít Nemec alelnök nyitotta meg, aki üdvözölte a vendégeket, és ismertette a programot, majd elnökválasztás következett. Az elnök lemondása után a vezetőség ajánlata Radics Pált választotta meg a tagság, aki értékelte a tavalyi évet, és köszönetet mondott mindazoknak, akik hozzájárultak a szervezet működéséhez: Martosy Györgynek, Meliška Péternek és PM Bazény nevű cégének, Lekér polgármesterének, aki egyben a szövetség helyi szervezetének is tagja, és aki Dekicky Michallal és segítőivel együtt gondoskodott a kényelmes évről-évre bemutatta szervezetét, és elmondta: reméli, hogy a jövőben sikeresen együtt tudnak működni. Ezt megpecsételő az ülésen határozat született a két szervezet között létrehozandó együttműködési szerződésről. A vitában szórt kért Zselíz polgármestere is, aki abbéli meggyőződésének adott hangot, hogy a NYRSZ helyi szervezete segítséget nyújt a városnak az önkéntes városi tűzoltóegység létrehozásánál. Az ülés végeztével és a frissítők, valamint a helyi polgármester és a lakosok meglepetéseként felszolgált rétes elfogyasztása után kötetlen beszélgetés kezdődött, amely során több ötlet merült fel a kutyásmegő egyesülettel és Zselíz várossal való együttműködésről. Sajnáljuk, hogy sem a rendőrség, sem a Zselízi Városi Rendőrség képviselője nem fogadta el meghívásunkat, ismételtén bízunk abban, hogy ez elfoglaltságukkal, nem pedig az érdeklődés hiányával magyarázható. Terveket és öngyűléssel tele indultunk haza az összejövetelről, köszönet mindenkinek, aki ehhez hozzájárult.

Szakmai publikációk helyi központja létesül

Érdekes publikációt írt (bármilyen nyelven), illetve ismer valakit, akinek szakmai dolgozatát hasznos lenne közzétenni? Tegye meg, ossza meg a hasznos munkákat másokkal! A zselízi Formica polgári társulás Prolocal néven egy projektumot indított el, amelynek célja összegyűjteni a Zselízzel és környékével kapcsolatos szakmai publikációkat, digitalizálni, archiválni és közzétenni azokat. „Nem olyan régen mi magunk is a diplomamunkánkat dolgoztuk ki, miközben gyakran volt szükségünk különböző információkra, elemzésekre és egyéb forrásokra, amelyeket nem találtunk meg a környező könyvtárakban. Ebből adódott az ötlet, hogy a környékkel kapcsolatos középiskolai, főiskolai és egyéb szakmai munkákat, diplomamunkákat és egyéb értékes publikációkat összegyűjtsük. Célunk, hogy ezeket a munkákat feltegyük az internetre, illetve DVD-ken ingyenesen eljuttassuk a környékbeli iskolákba és könyvtárakba” – mondja Alexander Tóth, a társulás elnöke, aki ezúton is szeretne felkérni minden érintettet, hogy munkáikkal – nemcsak szlovák, hanem magyar vagy más nyelven is – járuljanak hozzá a gyűjtemény gazdagításához. Bővebb tájékoztatást a www.prolocal.estranky.sk weboldalon, vagy a 0902616125-ös telefonszámon adnak a polgári társulás tagjai. (ik)

Cserba János a csereszterződésről

„Kb. 1,5–2 millió koronával növekedett a város vagyona”

Még mindig beszédtem a szövetkezet és a város közötti telekcseréről, amelyet a képviselő-testület a közelmúltban kétszer is megszavazott. A kérdésben leginkább Cserba János érintett, aki egyrészt tagja a városi képviselő-testületnek, másrészt a szövetkezet elnöke. Vele beszélgettünk a telekcseréről és indítékairól.

Nagy port kavart fel a csereszterződés. Minek tulajdonítható ez?

– Úgy érzem, hogy olyan nyilatkozatok és cikkek jelentek meg, amelyek többnyire fél igazságokat tartalmaznak. Elmondják, hogy mi történt, azt viszont nem, hogy miért.

Mikor és milyen körülmények között fogant meg a csere lehetőségének ötlete?

– Visszatérnék az elejére, amely még a volt képviselő-testület idejére nyúlik vissza. Akkoriban több kérvény jött a fürdő megvásárlására. Az akkori városvezetés – mivel a város nem rendelkezett elegendő tőkével – azzal állt elő, hogy cseréljük ki a területet más telkekért. Ez az elképzelés az új városvezetés működése alatt sem változott. Mivel közvagyonról van szó, úgy döntöttünk, hogy mindkét fél felértékelte a csereért ajánlott területeket. A város 371 383 négyzetméternyi külterületet ajánlott fel, amiért a szövetkezet 82 960 négyzetméter belterületi telket ajánlott cserebe. Aláhúznám, a szövetkezet számára belterületről, a város részéről külterületről van szó. Az összes megjelent írásban csak a 6 és a 36 hektár rezonált, semmi több (ami nem is 6, hanem 8,3, és nem is 36, hanem 37,1 ha). Mindkét fél tehát felértékelte a cserebe ajánlott telkeket. A szövetkezet részéről – mivel olyan becsült tudtunk csak megszólítani, akinek nem volt jogosultsága a belterületi erdők felértékelésére – csak 6,4 ha területet értékelte fel, a többi 1,9 ha erdőterület. A felbecsült 6,4 ha értéke 3,7

millió korona. (A város részéről felértékelte terület becsült értéke 2,8 millió korona. Adódik egy különbség, mégpedig 800 ezer korona és az 1,8 ha belterületi erdő. Úgy gondoltuk, hogy egy üzlet akkor jó, ha mindkét fél jól jár, ezért ezt az erdőterületet értékbecsülés nélkül odaajándékoztuk a városnak, a csereszterződés részeként. A csereszterződés nem üzleti okból született meg, hanem mindkét fél jóindulatából, a lényege az volt, hogy a város jusson hozzá a belterületi telkekhez, amelyeket a jövőben hasznosíthat, pl. egy turisztikai központ céljaira, a mezőgazdasági terület pedig a szövetkezet kapja meg, amely annak megművelésével foglalkozik. A szövetkezet által ajánlott belterület egy összefüggő telek, a város által ajánlott külterületi telkek pedig elszórtan helyezkednek el, részben földutakat, részben dűlőket tartalmaznak, mint pl. a vasúti sínek melletti, közvetlenül fel nem használható szántóföldek. A telekcserével a város gyarapította a vagyonát, nem pedig bűnös módon szétosztotta. A csere eredményeképpen a városnak kb. 1,5–2 millió koronával növekedett a vagyona.

Úgy tudom, a cserebe ajánlott telek valamikor az úrbéri társaság tulajdona volt...

– Valamikor az 50-es években a szövetkezetesítés idején a zselízi úrbéres földterületek törvény alapján a szövetkezet tulajdonába kerültek. Néhány évvel a rendszerváltozás után lehetőség adódott az újralétesült úrbéres társaságok előtt, hogy az így elvett vagyont restitúciós folyamat keretében visszaigényeljék, ugyancsak törvény útján.

Zselízen újjáalakult az úrbéres társaság?

– Úgy tudom, hogy Zselízen nem, Mikolán viszont igen. A szóban forgó telek jelenlegi tulajdonosa a telekkönyv szerint a szövetkezet, hiszen a megadott időszakban senki nem követelte vissza azokat.

A csereszterződés bírálói megkérdőjelezték a város által felajánlott telkek kiválasztásának módját, főleg a kiválasztást végzők személyét illetően... Ön részt vett a város által felajánlott külterületi telkek kiválasztásában?

– Az én értelmezésem szerint azt bírálták, hogy miért nem közbeszerzés folyt, miért egyenesen nekünk ajánlották fel a területeket. Ha viszont a város a szövetkezet telkeire tartott igényt, nem tehetett másként. Másrészt elmondhatom, hogy csupán pozitív értelemben folyt válogatás. A város részéről felajánlott területeket átnéztük, miközben arra figyeltünk, hogy a városrendezési tervben építkezési területként fenntartott telkeket ne válasszák ki. Ilyen terület például a Kert utca mögötti telek.

A csere mindkét részről jóhiszeműségen alapult, ráadásul kb. fél évvel ezelőtt, vagy még korábban, a testület arról határozott, hogy szülessen meg a csere. Csak utána történt meg a telkek értékbecslése.

Ha a csere ellenzők korábban, a szerződés megszavazása előtt azt javasolták volna, hogy a város inkább vásárolja meg a belterületi telket, belement volna a szövetkezet ebbe a lehetőségbe?

– Nehéz erre egyértelmű választ adni, vezetői döntés tárgya lett volna a kérdés. El tudom képzelni, hogy ha konkrét jelentkezés lett volna a fürdő és környékének hasznosítására, belementünk volna, biztosan nem tettünk volna keresztbe. A szövetkezet és a város sorsa szorosan összefügg, amióta emlékszem, mindkét fél minden létező módon segítette egymást. Közös mindig meg tudtuk oldani a problémákat, és azt hiszem, ez a jövőben is így lesz.

Köszönöm a beszélgetést.

Levický László

Kérdések, felújítás, jószomszédi viszonyok

A városi ingatlanok bérbeadásáról és a bérleti díjak nagyságáról szóló általános érvényű rendelet tárgyalásakor ismét megnyílt a klasszikus kérdés, amelyet már a képviselők feszegettek néhány korábbi vitájuk alkalmával, mégpedig, hogy vajon előbb emelje-e a bérleti díjak összegét, és ezután lásson hozzá a város az épületek felújításához, vagy pedig előbb újítsa fel az ingatlanokat, hogy jogosult legyen magasabb bérleti díjat követelni. A kérdést másként is fel lehetne tenni, hogy egyértelmű legyen a válasz: megteheti-e egyáltalán a tulajdonos, hogy feltegye ezt a hamleti kérdést? Végül rájövünk, csak egy megoldás létezik. Az első.

Más érdekes kérdések is elhangzottak a téma vitájában. A hozzászólók megemlézték, hogy a városközpontban álló Nesti üzletház rossz állapotban van. Ezzel kapcsolatban felmerült: van-e a városnak lehetősége befolyásolni, hogy az ilyen ingatlan tulajdonosa rendbe tegye épületét? Kiderült, hogy van. Relevánsabb azonban az a kérdés, hogy van-e az önkormányzatnak jogosultsága erre, amíg a városháza is ugyanolyan lepusztult állapotban van. Legfeljebb talán egy vállveregetéssel: „tehát, szomszéd, egyszerre újítunk?” És amíg befejezzük a rekonstrukciót, lesz időnk gondolkodni egy olyan motivációs programon, amely segítségével érdekeltté tudjuk tenni az ingatlanok tulajdonosait – legalább is a városközpontban – az épületeik felújításában. Ám a városnak példát kell mutatnia...

Levický László

Ellenőrzés nélkül a város

I→

Szerinte a jövő megmutatja, hogy a 20 százalékos munkakötelezettség elegendő-e a főellenőri munka elvégzésére.

„Remélem, a képviselő-testület megtalálja a rátermett utódomat a főellenőri tisztségbe, aki tud majd foglalkozni a városi dolgokkal, a lakosok panaszaiival, hozzájárul a városi bevételek növeléséhez, és hatékonyan ellenőrzi a város gazdálkodását.” Hát, mi is reméljük ...

A testület legutóbbi, februári ülésén ismét foglalkozott a főellenőr-választással. A sikeres pályázótól főiskolai végzettséget várt el, de immár 40 százalékos munkakötelezettségben foglalkoztatná. Melczer Gábor képviselő javaslatára a testület felszólította a volt főellenőrt, hogy számoljon be öt hónapos tevékenységéről.

(sh)

Kitörnénk a szürkeségből

Nem tartom helyesnek úgy reagálni valamire, hogy az támadásnak látszódjon. Néha azonban a hallgatás tehetetlenségnek hat, az emberek pedig világos reakciót várnak, hogy eldönthessék, hol az igazság. A munkatársaimmal való konzultációk alapján hozom nyilvánosságra véleményem.

Minden államnak, városnak és községnek olyan kormánya van, amelyet a lakosok megválasztanak. A települések állapota és színvonala így mindig tükrözi az ott élők társadalmi szintjét. Ki alakította és alakítja városunk képét? Szerintem a szocialista, a november utáni és jelenlegi polgármesterek, képviselők és az őket megválasztó polgárok. A többség változás után kiáltása szabad utat kapott a 2006-os választásokon. Megemlíteném, hogy nem mindenki akarta a változást. És aki akarta is, más és más módon képzelte el.

A népet nem lehet lecserélni, olyan, amilyen. A képviselők és a polgármester lecserélése a várt változás miatt történt. Meggyőződésem: a legfontosabb az volt, hogy lépéseket tegyünk a személyes felelősség irányában, hogy ne lehessen lustálkodni, félrevezetni, visszaélni a munkakörrel, tisztséggel vagy a munkahellyel. Ezért javasoltam a széles koalíció modelljét a választási időszak elején a képviselőknek, akik kivétel nélkül jóváhagyták, és így két éve ezt a modellt vezetjük be.

Nem ismerek senkit, aki szerint minden rendben lenne a városban. Úgy hiszem, mindenki, akinek szeme és szíve van, láthatja, hogy nincs is minden rendben. De álmodtam sem gondoltam volna, hogy nem egész két év alatt ismét felüti a fejét a kollektív felelőtlenség szelleme.

Sem rendkívüli intelligencia, sem bátorság nem szükséges ahhoz, hogy megnevezzük városunk számos hiányosságát. Intelligencia, szakmai tudás és kemény munka ahhoz szükséges, hogy javaslatokat keressünk és alkossunk. Bátorság, tapintat és tisztelet pedig a képviselői többség – valamint tanácsadói jóindulatának – megszerzéséhez kell. Az egyik képviselő javaslata mindig valamelyik kollégájának javaslata ellen van a költségvetésben. A városi költségvetés olyan mint a háztartási. Csak annyit tudnak a képviselők belőle szétoztani, amennyit mi, lakosok beleteszünk. A költségvetés végső jóváhagyásánál a képviselők a nehezen létrejött megegyezést szentesítik arról, hogyan használják fel év közben a tőlünk beérkezett pénzt.

Tudjuk, mi mindenre lenne szükség városunkban. Tudjuk, hogy nagyságrendileg 100 millió euróra lenne szükségünk, miközben évente 2

milliót tudunk felhasználni. A kérdés tehát az, mi legyen az első, mi a második... mi a huszadik és mi az utolsó.

Higgyék el, a becsületes képviselő számára nem egyszerű bevallani, hogy valamit előnyben kell részesítenie, mást pedig félre kell tennie. Közben tudja, hogy sokaknak az ő fontossági sorrendje nem fog tetszeni. Nem beszélve azokról, akik sohasem lesznek elégedettek. Neki a velük való konfrontálódásra is fel kell készülnie. A kevésbé becsületes képviselő az egyszerűbb utat választja. A tájékozatlanok előtt másra vagy a kollektívára próbálja hárítani a felelősséget.

Minden lakosnak tudnia kellene, hogy ebben a választási időszakban hónapokig alakul a költségvetés, és minden egyes képviselőnek van lehetősége a saját javaslatát érvényesítenie. A költségvetés javaslata többszörösen tárgyalási téma a részleg tanácsában, végül több olvasatban hagyja jóvá a képviselő-testület. Ezen kívül 15 napra közzé kell tenni, hogy a lakosok hozzászólásait is ki lehessen értékelni.

Ne hagyjuk magunkat belerángatni a katonásdiba, ami a figyelemelterelés bevált módszere! Hogy elterelje a figyelmet arról, hogy a „populista” nem képesek saját javaslatokat alkotni, ezek támogatására megnyerni a többi képviselőt és felvállalni azokat a nyilvánosság előtt. És erről a becstelen próbálkozásról folyik most a döntés.

Hogy kéteves igyekezetünk ne legyen leányálom, az alpolgármester jogosulatlanul csatlakozott az elégedetlenek kérdéseihöz ahelyett, hogy éppen ő válaszolta volna meg azokat.

A helyettesemnek ugyanis az enyémmel egyenlő órábérben az a kötelessége, hogy koordinálja a hat részleget. Talán el sem hiszik, hogy köztük van a környezetvédelem, sőt mint képviselő annak a belügyi részlegnek az elnöke, amelybe a közbiztonság és a lakosság tájékoztatása is beletartozik.

A beavatatlan lakos bizonyára logikát, pozitív motivációt keres a bíráló cselekedetében. Értelmetlen aktivitásának egyik lehetséges pozitív mozgatóját ismertetném. Arra kényszerített, hogy nyilvánosan állást foglaljak a személyes felelősségem és a képviselőtársak iránti tiszteleten alapuló széles koalíció felszámolására tett igyekezetével kapcsolatban. Lehet, hogy a közérdeknek jó szolgálatot tett ezzel.

Nem szívesen írtam le e sorokat. Mégis megtettem, mert igazak, és hiszem, hogy hasznosak lehetnek.

Bakonyi Pál

ANKÉT

A pedagógusnap alkalmából megkérdeztünk néhány embert, mi jut eszükbe, ha azt hallják: amilyen a szülő, olyan a gyerek, amilyen a tanár, olyan a tanuló.

Viera Mokošová: Minden gyermek

szülei tükörképe. A szülők általában úgy vélik, hogy az iskolának kellene nevelnie. Amit azonban otthon nem tanul meg, az iskolában már

nem lesz ideje.

Reménység Róbert: A tanártól függ, milyen a tanuló, de főleg a szülőktől.

Eudovít Kováč: A mentalitástól és a neveléstől függ, milyen az ember...

Gyürky Mária: Nem így van. Két

fiam van, egyforma neveltetést kaptak, mégis különbözőnek egymástól, és hasonló a helyzet a tanárokkal is. Biztosan van valamilyen

hatásuk a gyerekekre, a nevelésükre, de az egész nemcsak a szülők és a tanárok hozzáállásának kérdése, függ a barátoktól, a környezettől és sok mástól. A tanár több gyermeket oktat az osztályban, mégis minden tanuló más és más.

(sh)

A nárciszok napja – 2009. április 17-én

A nárciszok napja elnevezésű közadakozás fennállásának 13. évében is a rák megelőzését, korai diagnosztizálását és gyógyítását támogatja. Városunkban önkéntesek végzik a gyűjtést, akik jól látható nárciszok napja megjelöléssel a ruhájukon járkák majd a várost, és ingyenesen nárciszokat osztogatnak a lakosoknak. A fent említett célra való adomány a lakosság részéről önkéntes, összege semmilyen módon nem kötött. A pénzügyi adományokból szerzett bevétel a Szlovák Köztársaság területén hasznosul. A nárciszok napja az élet reménységének szimbóluma, és egyre több támogatót tudhat magáénak.

MUDr. Stanislav Blaho,
a rendezvény társ szervezője

A szabadtéri színpadot egy lévai vállalkozó, a mozit a Blue Art veszi át

A legutóbbi önkormányzati ülésen három olyan kérdésről szavazott a testület, amellyel kapcsolatban egy lapon merültek fel a vendéglátói szolgáltatások és a kultúra. Egy helyi vállalkozó a kultúrház egyik termében szeretett volna kávéházat létesíteni, ám kérvényét a tanügyi és kulturális részleg tanácsa nem támogatta. A képviselők egy része szívesen látott volna ilyen színfoltot, a többiek azonban konfliktust láttak az üzemeltetés és a kulturális élet összeegyeztetésében, főleg vendéglátóhely látogatóinak esetleges viselkedése okozhatna szerintük problémát. Végül nem hagyták jóvá a bérbeadást.

Másként alakult a szabadtéri színpad bérbeadására irányuló kérvény. A lévai František Hornák vállalkozói terve, amely kisebb építkezési beavatkozások segítségével kellemes szórakozóhelyet kíván létrehozni az épületben, zöld utat kapott. Az elképze-

lést támogatta az illetékes részleg tanácsa is, amelynek felkeltette az érdeklődését, hogy a vállalkozó diszkókat és rendezvényeket kíván rendezni, nyáron a színpadon is. A jelentkező nem kis tapasztalattal rendelkezik, és referenciákat is felmutatott, sőt, képviselői kérdésre válaszolva elmondta, szívesen fel-

A Blue Art rendszeresen szervezett koncerteket a moziban, legutóbb március 7-én, amikor a Mr. Mirror, a Longital (felvételiünkön) és a Zagar lépett fel

vállalná a szálláshely üzemeltetését is. Végül a képviselők jóváhagyták a bérbeadást, de

fenntartják maguknak a jogot a szerződés szövegének jóváhagyására.

A városi mozi üzemeltetésére irányuló kérvényről a képviselők már 2007 márciusában tárgyaltak. A Blue Art polgári társulás ambiciózus terve egy helyi kulturális központ kialakításával számol. Akkoriban a Blue Art kérvénye ellentétes reakciókat váltott ki a képviselők közül. Mivel a polgári társulás tagjai el szeretnék volna kerülni a konfliktusokat és a kérdés esetleges túlpolitizálását, a kérvényt visszavonták. Az eltelt két év alatt a moziban nem volt vetítés (ha nem számítjuk a Blue Art által szervezett Keep it Coolt), a jelenlegi bérlő egyetlen kulturális hozzájárulása az volt, hogy kiadta a termet a Városi Könyvtárnak és a Blue Artnak. Fokozatosan leépült a mozi vendéglátó egysége is, ugyanakkor a Blue Art nagy mértékben hozzájárult a város kulturális életének színesítéséhez. Most, hogy a polgári társulás leporolta és újból beadta a kérvényt, támogatásra talált mind a részleg tanácsában, mind a képviselő-testületben, amely javasolta a polgármesternek, hogy mondja fel a jelenlegi bérlővel kötött szerződést a feltételek megsértése miatt.

Ha a projektumot két évvel ezelőtt valaki merésznek találta volna, most, hogy a gazdasági válság a biztonságosabbnak vélt ágazatokat is veszélyeztet, a leendő bérlők elképzelései fellegváraknak tűnhetnek. Ha elképzeléseiknek legalább a felét sikerül megvalósítani, az mindannyiunk javára válhat. (sh, foto: ek)

Változik a szabadtéri színpad és a mozi üzemeltetője

A képviselők tudomásul vették a Művelődési Otthon és a Városi Könyvtár által szervezett tavalyi kulturális események kiértékelését, valamint a rendezvények idején tervezetét. A tanügyi és kulturális részleg tanácsában leváltották Lenka Stankovát, és új tagokként megválasztották Ildikó Kálaióvát és Pavol Hostačnýt, a részleg új koordinátorát. A testület jóváhagyta az 5/2009 sz. ÁÉR-t a iskolákban és iskolai intézményekben fizetett illetékekhez való hozzájárulásról. Nagy figyelmet keltett a Mikona Plus Kft. javaslatának vitája. A cég ügyvezetője, id. Ján Kondáč jelen volt az ülésen, és bírálta a várost, mert nem akadályozza meg kellő mértékben az illegális hulladéklerakatok keletkezését. Ennek az lehetne az egyik módja, hogy a városi hivatal az épületek kollaudációját az építkezési hulladék elhelyezéséről szóló igazolás felmutatásához kötné. A jelenlevőknek megmutatta az illegális hulladéklerakatokról készült fotókat, és megemlítette, hogy 2007 elején felajánlotta a városnak: vállalata ingyenesen elszállítaná a szelektált hulladékot a városból. Az önkormányzat azonban úgy döntött, hogy inkább a sárai vállalat fizetett szolgáltatásait veszi igénybe. A képviselők tudomásul vették az előterjesztett anyagot, és feladatult adták a hulladékgazdálkodást felügyelő koordinátornak, hogy kezdjen tárgyalásokat a Mikona Plus Kft-vel a kérdésről, és

hogy értékelje ki a város részvételét a szelektív hulladékgazdálkodás komplex megoldása érdekében létrehozott Tiszta Alsó-Garamért Egyesületben. A testület kiegészítést hagyott jóvá a Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola és az óvoda alapító okiratához a 245/2008 sz. tanügyi törvény alapján, amely az intézmények nevét úgy változtatja meg, hogy az utca nevét csak a hivatalos nyelven említi. Az AX Stavas kérvényével kapcsolatban a testület már tavaly nyáron jóváhagyta, hogy a tárgyalat mezőgazdasági terület hasznosításának módja megváltozzék. Most jóváhagyta, hogy ez a módosítás a városrendezési tervbe is kerüljön bele. A képviselők tudomásul vették a vásári elárusításról és szolgáltatásokról szóló ÁÉR javaslatát. A városi ingatlanok hasznosításáról szóló előzetes javaslatot kiegészítésre visszaadták a kidolgozóknak. Jóváhagyták a szabadtéri színpad bérbeadását a lévai František Hornák vállalkozónak, a városi mozit pedig a Blue Art polgári társulás részére, és nem hagyták jóvá Gažo Andrea kérvényét, aki a kultúrházban kávézót nyitott volna. A jelentős lakbérhátralékkal rendelkezők kényszerelhelyezéséről szóló javaslatot kiegészítésre visszajuttatták a kidolgozóknak. Januári interpellációra válaszolva elhangzott egy beszámoló a városi rendőrségnek az iskolaépületek előtt teljesített szolgálatáról.

(sh)

EGY MONDATBAN

#####

#A városi hivatal tanügyi és kulturális osztályát február elejétől Mgr. Pavol Hostačný vezeti, aki pályázat útján került koordinátori állásba # A magyar alapiskola és a gimnázium január utolsó napján egy jól sikerült szülők báljával bizonyította, hogy képes az együttműködésre, és a jövőben összevont iskolaként működni # Áprilisban egy világhírű bécsi énekkar, a Wiener Schubertbund szerepel városunkban egy jótékonyági koncert erejéig, amelynek bevételét a szervezők a helyi Esterházy-kastély felújítására fordítják # Egy zselízi lakos kezdeményezésének köszönhetően egy ománi befektetői csoport jelzett előzetes érdeklődést a Franz Schubert városi projektum kivitelezése iránt # A zselízi kultúrházban teltházban színházi előadás volt, a Imádok férjhez menni c. vígjátékot a Thália Színpad színművészei adták elő, a főszereplő Rák Viktória volt #

TELEKCSERE - képviselői vélemények és nézetek a sokat vitatott szerződésről a város és a mezőgazdasági szövetkezet között

4, 5

Kuczmán Erika, a zselízi gimnázium tanára Jókai-díjat kapott

6

Zenére festettek, vagy ha úgy tetszik: a zenét festették le.

8

Új üzemeltető a szabadtéri színpadon és a moziban

A 25. rendes önkormányzati ülés bevezetőjében február 26-án a képviselők három kiegészítéssel fogadták el a programot: két esetben bérleti kérvényről volt szó, amelyet előzőleg az oktatási és kulturális részleg is megtárgyalt, a harmadikban a képviselők megismerkedtek a Szlovákiai Falvak és Városok Szövetsége és a kormány közt született együttműködési memorandummal a gazdasági és pénzügyi válság hatásainak enyhítéséről. Módosításokkal jóváhagyták a főellenőri tisztség betöltésére kiírt pályázatot, az általános érvényű rendeletek szerkesztésének szabályairól szóló, 3/2009 sz. általános érvényű rendeletet (ÁÉR), valamint a 4/2009 sz. ÁÉR-t a gondozói szolgálatról. Tudomásul vették a fent említett memorandumot, majd tárgyalni kezdték az 1/2007 sz. ÁÉR 5. módosítását – a város alapszabályát, azon belül is a szerkezeti struktúrát – amelynek keretében egy új, sportreferensi munkakör létesül. A programponthoz félbeszakították, majd miután elkészült a referens munkaköri leírása, elfogadták a módosítást.

→2

Ismét ellenőrzés nélkül a város

Miután 2007 márciusában a képviselő-testület leváltotta Soňa Vaneková akkor főellenőrt, a város csaknem másfél évig főellenőr nélkül működött. Ebben bizonyára szerepet játszott az is, hogy csak részmunkaidőre kerestek főellenőrt. Végül találtak megfelelő jelentkezőt, 2008 szeptemberétől Pavol Farkas látta el a főellenőri feladatokat.

Nem telt el még fél év sem, és a város ismét főellenőr nélkül maradt. Pavol Farkas ugyanis lemondott tisztségéről, amint elmondta, túlterheltség miatt. Ezt lapunk kérdésére is megerősítette.

→3

Veszélyben a Schubert park?

Az Esterházy-kastélyt körülvevő zselízi városi park és a szódói park a közeljövőben elveszítheti a védett természeti terület státuszát. Erről a Nyitrai Kerületi Környezetvédelmi Hivatal egy levélben tájékoztatta városunkat. A hivatal azzal érvel, hogy a zselízi parkok – sok más településen található parkkal egyetemben – a községek belterületén vannak, nem természetesen jöttek létre, hanem ember által relaxálási és regenerációs célokra. „Általában nem természetes közegek, és védelmüket a történelmi emlékekről szóló törvény is biztosítja” – áll a hivatal levelében. „A park a döntés megvalósítása után is védett

lesz a kulturális és történelmi emlékek védelméről szóló törvény alapján, csökken azonban a természetvédelmi törvény szerinti védettség, a mai III. fokozat helyett csupán a védettség I. fokozatát élvezné” – jelentette ki Gabriela Michlová, a Zselízi Városi Hivatal környezetvédelmi szakelőadója. A mai védettség biztosítja például azt, hogy a parkba tilos motoros járművel behajtani, külön engedély nélkül rendezvényeket szervezni, vagy akár tüzet gyújtani. A jövőben ezek a tevékenységek nem ütköznek törvényi akadályba.

„Ha megvalósulna a környezetvédelmi hivatal elképzelése, a város kiadhatna egy

általános érvényű rendeletet a városi parkról, amelyben szigoríthatná a park védelmének feltételeit.

Ez egy valós lehetőség az enyhített állami védelem város általi szigorítására és végeredményben az eredeti védelem visszaállítására” – mondja a város környezetvédelmi szakembere. Igaz, ez csak pótmegoldás. A véleményeztetés ideje alatt a város elutasította a védelmi kritériumok környezetvédelmi hivatal által felvetett karcsúsítását. Hasonlóan válaszolt az érintett települések zöme a Nyitrai kerületben, ezért az elképzelés megvalósításának kérdését még távolról sem tekinthetjük lezártnak. (ik)